

SR. D. FRANCISCO CONDE LÓPEZ

VICEPRESIDENTE PRIMEIRO E CONSELLEIRO DE ECONOMÍA, INDUSTRIA E INNOVACIÓN

XUNTA DE GALICIA

Edifícios Administrativos - San Caetano, s/n

15781 Santiago de Compostela

Asunto: Recurso de Alzada á RESOLUCIÓN do 12 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, pola que se outorga autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción das instalacións relativas ao proxecto do parque eólico Rodicio II, sito nos concellos de Maceda e Montederramo (Ourense) e promovido por Greenalia Wind Power, S.L.U. (IN408A 2020/42), DOG Núm. 87, de 8 de maio de 2023.

Don/Dona _____ con DNI. Número _____, con domicilio a efectos de notificacións en _____, municipio de _____, provincia _____, teléfono _____.

EXPÓN:

Por medio do presente escrito preséntase o **RECURSO DE ALZADA** ao abeiro dos artigos 121 e 122 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas e no artigo 62.2.i) da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de Réxime Xurídico do Sector Público, contra a RESOLUCIÓN do 12 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, pola que se outorga autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción das instalacións relativas ao proxecto do parque eólico Rodicio II, sito nos concellos de Maceda e Montederramo (Ourense) e promovido por Greenalia Wind Power, S.L.U. (IN408A 2020/42), DOG Núm. 87, de 8 de maio de 2023, que non pon fin á vía administrativa, ante o vicepresidente primeiro e conselleiro de Economía, Industria e Innovación da Xunta de Galicia dentro do prazo legalmente establecido por infracción normativa e nulidade de pleno dereito, ao abeiro dos artigos 47 e 48 da Lei 39/2015, de 1 de outubro, en base ás seguintes **ALEGACIÓNS:**

I.- ANTECEDENTES E CONTEXTO NO QUE SE PREVÉ O DESARROLLO DO PROXECTO EÓLICO RODICIO II

1.- Por ACORDO do 3 de febreiro de 2021, da Xefatura Territorial de Ourense, sométese a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a declaración de utilidade pública, en concreto, e a necesidade de urxente ocupación, a autorización administrativa de construción, o proxecto sectorial de incidencia supramunicipal e o estudo de impacto ambiental do **proxecto do parque eólico Rodicio II**, situado nos concellos de Maceda e Montederramo, da provincia de Ourense (expediente IN408A 2020/42), DOG Núm. 39, de 26 de febreiro de 2021.

Solicitante: Greenalia Green Power, S.L.U.; CIF B70501473.

Características técnicas recollidas no proxecto:

– 3 aeroxeradores modelo SG145 4,5 do fabricante Siemens Gamesa ou similar, cunha altura de buxa de 107,5 m, diámetro de rotor de 145 m e unha potencia máxima activa de xeración eléctrica de 4.500 kW, cos seus correspondentes centros de transformación, situados na propia nacelle dos aeroxeradores, con potencia unitaria de 5.000 kVA e relación de transformación de 0,69/30 kV.

– Rede eléctrica soterrada a 30 kV, de interconexión entre os centros de transformación dos aerogeradores e o centro de seccionamento e control (CSC) do parque, en condutor tipo RHZ1 18/30 kV 240 mm² e as seguintes lonxitudes: AE 03-AE 02: 467 m, AE 02-AE 01: 445 m e AE 01-CSC: 267 m.

– Rede eléctrica soterrada a 30 kV, de interconexión entre CSC e a subestación prevista no parque eólico Rodicio, en condutor tipo RHZ1 18/30 kV 400 mm² e unha lonxitude de 4.782 m.

– Centro de seccionamento e control (CSC) do parque, PFU en envolvente de formigón monobloque, con celas de entrada e saída de liña a 30 kV, de protección con interruptor automático Inom 1250 A, e de medida de tensión, así como un centro de transformación para SSAA, de 50 kVA r/t: 30/0,4 kV, coas correspondentes proteccións. Equipamentos de control do parque compostos por PC e software tipo Scada para a supervisión local e remota de instalacións e de equipamento de medida e facturación.

2.- Por ANUNCIO do 12 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, publícase a declaración de impacto ambiental do proxecto Parque eólico Rodicio II, nos concellos de Maceda e Montederramo (expediente 2020/0210), DOG Núm. 13, de 19 de xaneiro de 2023.

3.- Por RESOLUCIÓN do 12 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, outórgase autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción das instalacións relativas ao proxecto do **parque eólico Rodicio II**, sito nos concellos de Maceda e Montederramo (Ourense) e promovido por Greenalia Wind Power, S.L.U. (IN408A 2020/42), DOG Núm. 87, de 8 de maio de 2023.

4.- Por ACORDO do 20 de maio de 2022, da Xefatura Territorial de Ourense, sométese a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a declaración de utilidade pública, en concreto, coa necesidade de urxente ocupación, a autorización administrativa de construción, o proxecto de interese autonómico e o estudo de impacto ambiental do **parque eólico Rodicio**, situado nos concellos de Maceda e Montederramo, da provincia de Ourense (expediente IN408A 2018/030), DOG Núm. 109, de 8 de xuño de 2022.

Solicitante: Greenalia Wind Power, S.L.; CIF: B70501473.

Á vista de que os dous proxectos comparten infraestruturas, comparten a mesma área xeográfica e a mesma mercantil promotora, débese someter a documentación ambiental de ambos os dous a exposición pública de forma conxunta, para permitir ao público o acceso á información sobre dos impactos globais de ambos os dous proxectos. Trataríase da división artificial aos efectos ambientais do que na praxe sería un único proxecto industrial eólico.

Cómpre lembrar ao respecto dá división artificial de proxectos a STSJ GAL 5691/2020 - ECLI: ES: TSJGAL: 2020:5691 de data 09/11/2020:

“TERCERO.- Que, como pone de relieve la parte recurrente, nos encontramos ante la división artificial de un único Parque Eólico en dos fases; la fase II carece de los elementos y equipamientos necesarios para ser considerada una instalación independiente de la fase I, entendiendo el T.S. (s. 20-4-2006, RC 5814/2003) que la figura del Parque Eólico debe ser necesariamente contemplada desde una perspectiva unitaria, pues en otro caso quedaría desvirtuada la naturaleza y la función de este tipo de instalaciones, por lo que les es consustancial que los generadores en ellos agrupados hayan necesariamente de compartir, además de las líneas propias de unión entre sí, unos mismos accesos, un mismo sistema de control y unas infraestructuras comunes (normalmente, el edificio necesario para su gestión y la subestación transformadora) y que la energía resultante ha de inyectarse mediante una sólo línea de conexión del parque, sin que sea posible descomponer, a efectos jurídicos, un parque proyectado para diseccionar de él varios aerogeneradores a los que se daría un tratamiento autónomo;...”

Para os efectos da elaboración do Estudo de Impacto Ambiental entenderase por parque eólico a unidade formada polo conxunto de aerogeradores, plataformas de montaxe, torres de medición, camiños de acceso e rede de drenaxe, gabias de cableado, transformadores, subestación eléctrica de transformación, edificio de control e **liña eléctrica de evacuación ata o punto de unión cunha liña de evacuación existente á que verta a súa enerxía.**

Indica a promotora do proxecto do parque eólico Rodicio II:

“Accédese, desde os camiños internos do futuro Parque eólico Rodicio. (Viais compartidos).

☒ **PARQUE INTEMPERIE**

O parque eólico realiza a interconexión eléctrica na Subestación prevista do PE RODICIO, que se atopa nas proximidades, polo que o PE RODICIO II non conta con Subestación propia, soamente cun pequeno centro colector da enerxía.

☒ **CENTRO DE SECCIONAMIENTO E CONTROL**

O centro de seccionamiento e control do parque eólico estará constituído por un edificio prefabricado. Neste edificio recollerase toda a enerxía procedente do parque que á súa vez enviará á subestación colectora (a prevista no PE RODICIO) para a súa evacuación á rede eléctrica nacional”.

A participación do público na toma de decisións en materia do medio ambiente, e en particular, na avaliación ambiental dos proxectos industriais está recollida no Convenio de Aarhus, no artigo 45 da Constitución española e na Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia de medio ambiente (incorpora as Directivas 2003/4/CE e 2003/35/CE).

Substraer da participación pública e por tanto da avaliación por parte desta de determinadas infraestruturas, polo mero feito de ser compartidas é unha violación severa do espírito de Aarhus e dos dereitos fundamentais inalienables do ser humano, xa que está a impedir e obstaculizar a avaliación global, sumativa e sinérxica dos impactos ambientais do conxunto das infraestruturas do proxecto industrial.

A avaliación ambiental dos impactos da totalidade das infraestruturas do proxecto industrial debe permitir á cidadanía a valoración conxunta, global, sinérxica e sumativa destes, en todas as fases de execución e durante o funcionamento do parque.

- **Fragmentación en proxectos independentes do que sería un Plan industrial eólico para a mesma área xeográfica**

Indica a mercantil promotora no EsIA:

“El proyecto de ejecucion de la LAT sera objeto de un proyecto independiente”.

Polo tanto, e a pesar de ser parte das infraestruturas de evacuación deste proxecto subtráese da información pública co que se está a privar á cidadanía afectada e ao público da súa consulta e avaliación dos impactos ambientais vulnerándose a Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental e a Lei 24/2013, do 26 de decembro, do Sector Eléctrico que indica:

Artigo 21. Actividades de produción de enerxía eléctrica.

“5. Formarán parte da instalación de produción as súas infraestruturas de evacuación, que inclúen a conexión coa rede de transporte ou de distribución, e no seu caso, a transformación de enerxía eléctrica”.

A inclusión dos efectos e impactos das instalacións de evacuación de enerxía e de conexión incrementarían considerablemente a magnitude dos impactos detectados no EsIA, facendo necesario valorar outras alternativas ou implementar novas medidas correctoras.

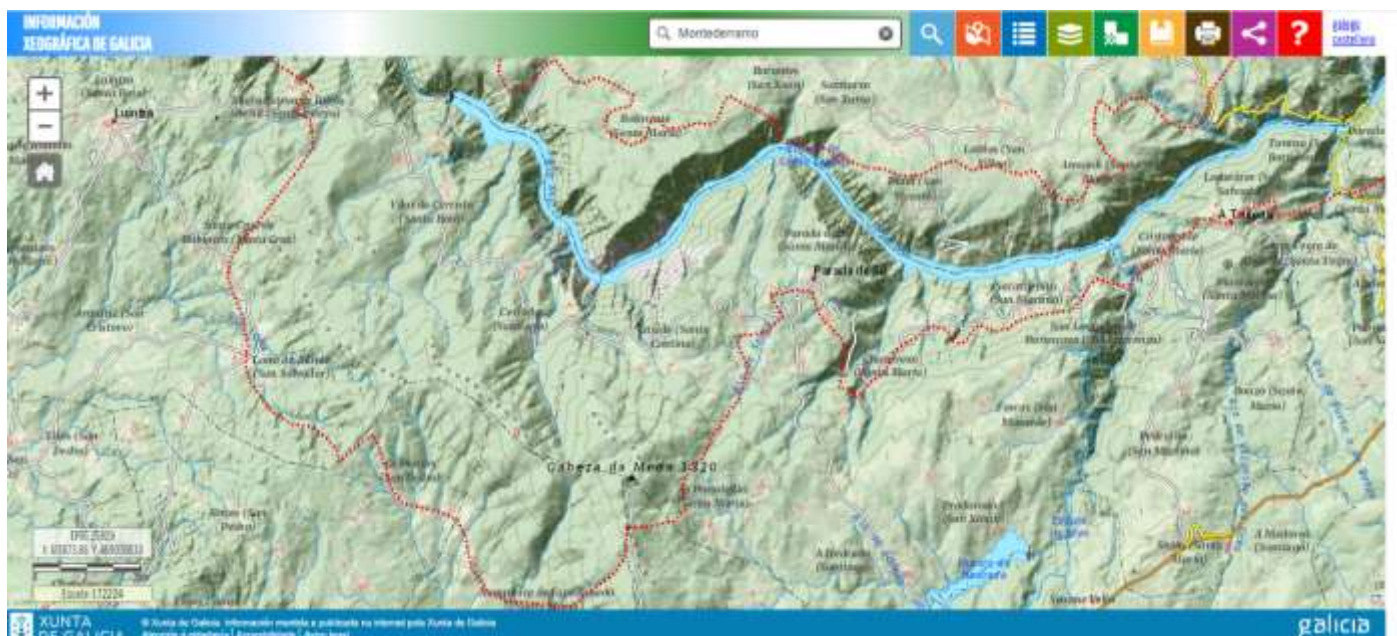
- **OUTROS PARQUES EÓLICOS XA INSTALADOS E EN FUNCIONAMENTO E OUTROS EN TRAMITACIÓN NA ÁREA XEOGRÁFICA DE IMPLANTACIÓN DO PROXECTO EÓLICO RODICIO II**

NOMBRE DO PROXECTO		PROMOTOR	MUNICIPIO
1. PARQUE EÓLICO MEDA	18	Iberdrola Energías Renovables de Galicia (Eólicas del	Xunqueira de Espadanedo; Montederramo; Parada de Sil

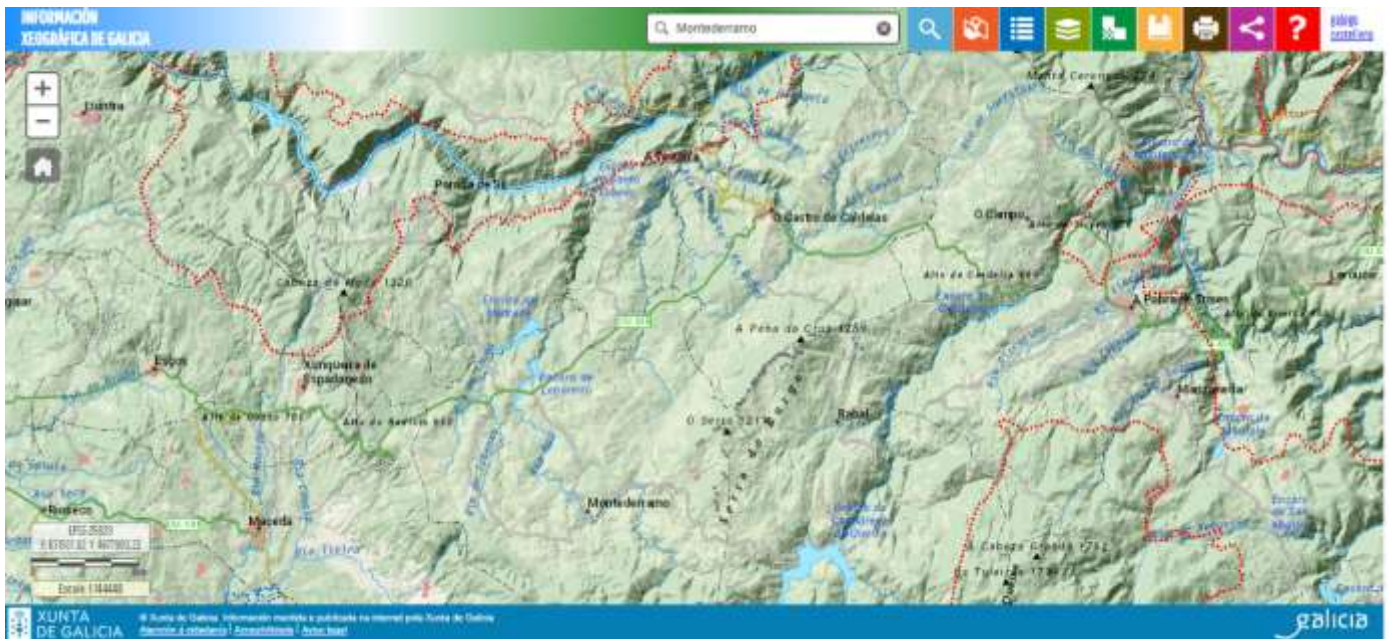
		Sil, S.A. (por cambio de nome de IBERDROLA Diversificación, S.A.))	
2. PARQUE EÓLICO AMPLIACIÓN DE MEDA	16	Eólicas del Sil, S.A.	Parada de Sil (Ourense)
3. PARQUE EÓLICO AMPLIACIÓN PENA DA CRUZ	15	Sistemas Energéticos Chandrexa, S.A. (Antes de Iberdrola Energías Renovables de Galicia, S.A.U. (Antes de Gamesa Energía, S.A.))	Chandrexa de Queixa; Montederramo
4. PARQUE EÓLICO AMPLIACIÓN SERRA DO BURGO		Iberdrola Energías Renovables de Galicia (Eólicas del Sil, S.A.)	Chandrexa de Queixa; Montederramo
5. PARQUE EÓLICO ALTO DO RODICIO	7	Iberdrola Energías Renovables de Galicia, S.A.U.	Xunqueira de Espadanedo; Montederramo
6. LIÑA DE MEDIA TENSIÓN AÉREA DE 20KV DE ENLACE PAREDES-SAN FIZ		Unión Fenosa Distribución, S.A.	Montederramo; Chandrexa de Queixa
7. PARQUE EÓLICO XESTEIRÓN	7	Greenalia Wind Power Xesteirón, S.L.U. (Antes de Greenalia Wind Power, S.L.U.)	Chandrexa de Queixa; Montederramo
8. PARQUE EÓLICO RODICIO	8	Greenalia Wind Power, S.L.U.	Maceda; Montederramo
9. PARQUE EÓLICO RODICIO II	2	Greenalia Wind Power, S.L.U.	Montederramo; Maceda
10. PARQUE EÓLICO FIAL DAS CORZAS	11	Iberdrola Renovables Galicia, S.A.	Vilar de Barrio; Laza
11. PARQUE EÓLICO REBORDECHAO	25	Desarrollos Renovables Iberia Beta, S.L.U.	Laza, Vilar de Barrio e Maceda (Ourense)
12. PARQUE EÓLICO AMPLIACIÓN DE SIL FASE II	6	Iberdrola Energías Renovables de Galicia, S.A.	Nogueira de Ramuín (Ourense)
13. APROVECHAMIENTO HIDROELÉCTRICO EN EL RÍO MAO		D. José Benito Trigas (Antes de D. Jorge Álvarez Pérez)	Parada de Sil; Teixeira, A

14. PARQUE EÓLICO DO SIL	36	Iberdrola Energías Renovables de Galicia (Eólicas del Sil, S.A. (por cambio de nome de IBERDROLA Diversificación, S.A.))	Nogueira de Ramuín; Parada de Sil; Esgos
15. LMT 20 KV C.H. RÍO GRANDE - SE P.E. SERRA DO BURGO		Hidroeléctrica del Río Grande, S.L.	Chandrea de Queixa
16. LIÑA DE MEDIA TENSIÓN AÉREA DE 20KV DE ENLACE PAREDES-SAN FIZ		Unión Fenosa Distribución, S.A.	Montederramo; Chandrea de Queixa
17. PARQUE EÓLICO TREBOADA	12	Wind Grower, S.L.	Ribas de Sil; Castro Caldelas; Chandrea de Queixa; Pobra de Trives; San Xoán de Río
TOTAL PARQUES EÓLICOS: 13	TOTAL AEROXERADORES: 163		

Durante a tramitación ambiental non se avaliaron os impactos sinérxicos e aditivos da totalidade das infraestruturas previstas para a mesma área xeográfica de afección do proxecto eólico Rodicio II.

Detalle dos aerogeneradores xa instalados na Cabeza de Meda

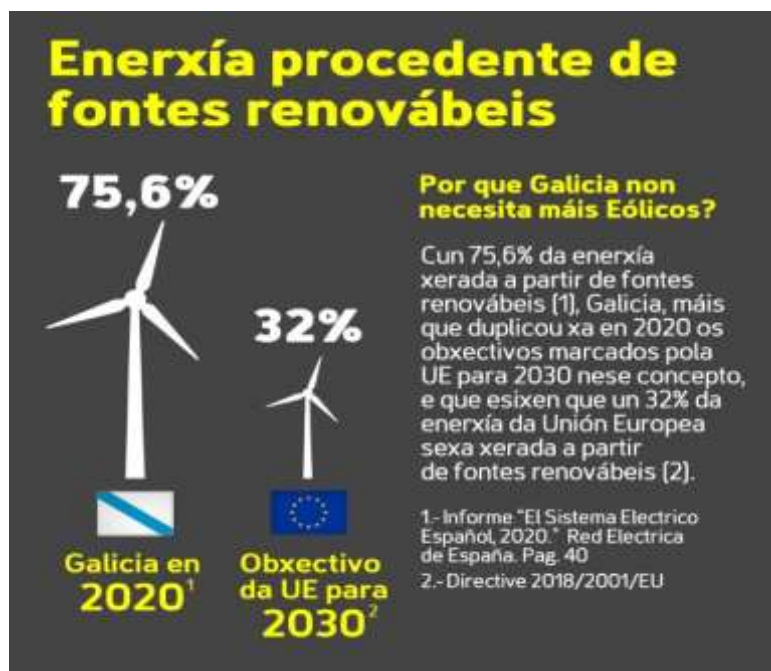
Detalle dos aeroxeradores xa instalados na Serra do Burgo

- **AUSENCIA DE XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE DO PROXECTO EÓLICO RODICIO II**

Galicia supera en 2020 os obxetivos marcados en renovables pola UE para 2030 cunha porcentaxe sobre o consumo final bruto do 46% Renovables que xa representaron o 107% da demanda eléctrica.

Mentras que Galicia ten unha potencia eólica instalada de 3866 MW, outras comunidades como Madrid ten 0 MW, Euskadi, 153 MW e Cataluña 1271 MW.

En canto aos parques eólicos en tramitación, mentras que Galicia ten arestora 300, Madrid non ten ningún, Euskadi ten 12 e Cataluña, 8.

Non se xustifica por tanto a necesidade dos proxectos eólicos referenciados.

Véxase o documento: *Do Renewables Create Local Jobs?*
<https://repositorio.bde.es/handle/123456789/29475>

Autor:

Fabra, Natalia

Gutiérrez, Eduardo

Lacuesta Gabarain, Aitor

Ramos, Roberto

Fecha de publicación

26-ene-2023

Ademais, durante o ano 2022 produciuse un incremento das emisións de CO2 equivalente **asociadas á xeración eléctrica nacional** alcanzando os 44,4 millóns de toneladas de CO2 equivalente, un 23,8% máis que en 2021, segundo apunta o Informe do Sistema Eléctrico de 2022 que elabora Rede Eléctrica Española.

Ese repunte das emisións de gases de efecto invernadoiro desde o sector eléctrico chega, segundo os datos de REE, despois de catro exercicios consecutivos de redución nos que o lanzamento de CO2 caera por baixo da metade, desde os 74,86 millóns de toneladas equivalentes de 2017 aos 35,9 de 2021.

(Véxase <https://www.ree.es/es/datos/generacion/no-renovables-detalle-emisiones-CO2>).

Por tanto non se xustifica a implantación do proxecto eólico referenciado nin resultan ambientalmente viables.

II.- AFECCIÓN VISUAL E PAISAXÍSTICA SEVERA E PERMANENTE NO TEMPO DURANTE A VIDA ÚTIL DA ESTACIÓN EÓLICA RODICIO II PARA A REDE NATURA 2000. AFECCIÓN SEVERA Á NECESARIA COHERENCIA DA REDE NATURA 2000

1. CÓDIGO	ES1130002	MACIZO CENTRAL
2. CÓDIGO	ES1130003	BIDUEIRAL DE MONTEDERRAMO
3. CÓDIGO	ES1120014	CANÓN DO SIL
4. CÓDIGO	ES1130005	RÍO TÁMEGA
5. CÓDIGO	ES0000436	A LIMIA
6. CÓDIGO	ES1120001	ANCARES – COUREL
7. RESERVA DA BIOSFERA		Ribeira Sacra e Serras do Oribio e Courel

CÓDIGO ES1130002

NOMBRE MACIZO CENTRAL

Administración competente	Galicia
Tipo	B
Ha.	47.107,34
Nombre del plan de gestión	Plan director de la Red Natura 2000 de Galicia

CÓDIGO ES1130003

NOMBRE BIDUEIRAL DE MONTEDERRAMO

Administración competente	Galicia
Tipo	B
Ha.	1.989,72
Nombre del plan de gestión	Plan director de la Red Natura 2000 de Galicia

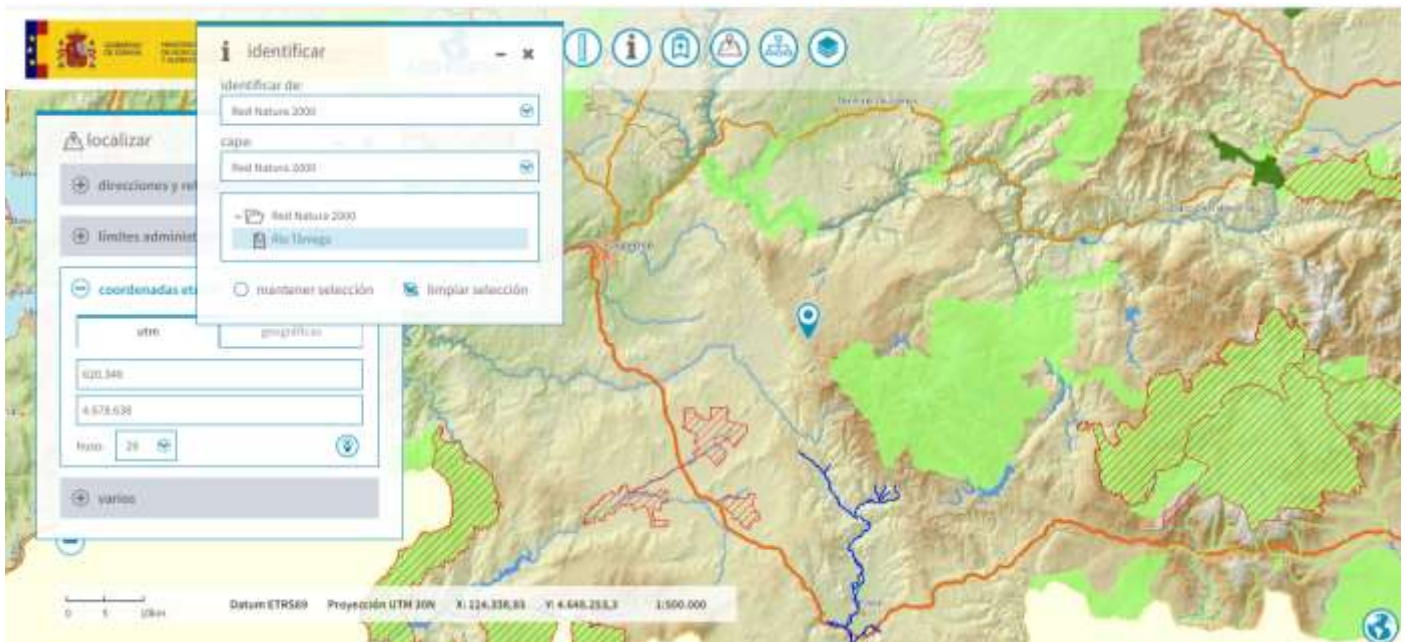

CÓDIGO ES1120014

NOMBRE CANÓN DO SIL

Administración competente	Galicia
Tipo	B
Ha.	5.933,41

Nombre del plan de gestión Plan director de la Red
Natura 2000 de Galicia

CÓDIGO **ES1130005**

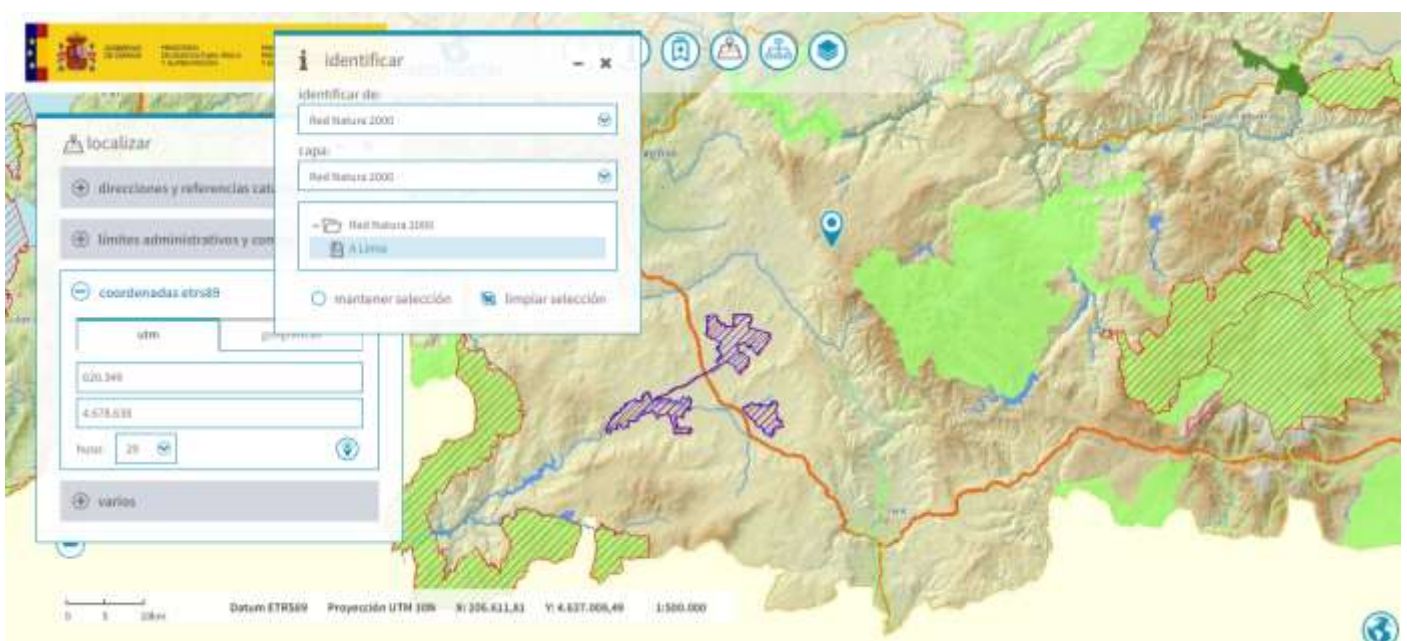
NOMBRE **RÍO TÁMEGA**

Administración competente Galicia

Tipo B

Ha. 632,31

Nombre del plan de gestión Plan director de la Red
Natura 2000 de Galicia

CÓDIGO	ES0000436
NOMBRE	A LIMIA
Administración competente	Galicia
Tipo	A
Ha.	6.963,42
Plan de gestión	-
Nombre del plan de gestión	-

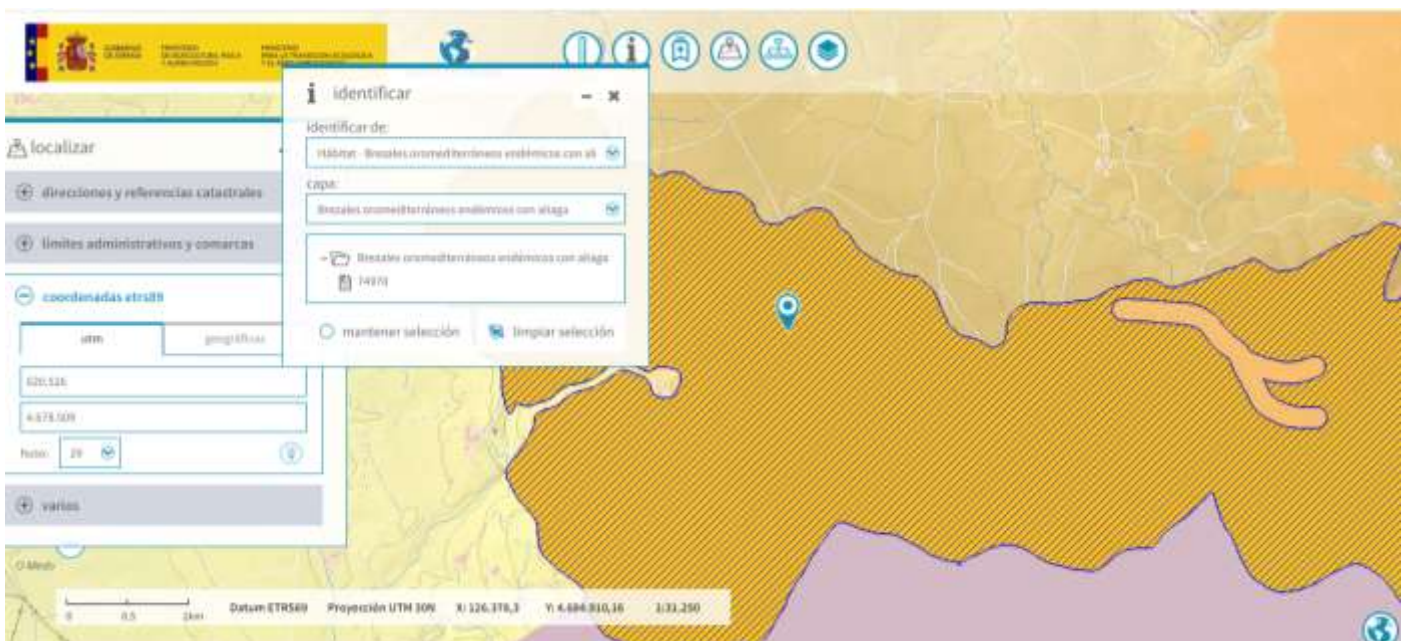
CÓDIGO	ES1120001
NOMBRE	ANCARES - COUREL
Administración competente	Galicia
Tipo	B
Ha.	102.852,65
Nombre del plan de gestión	Plan director de la Red Natura 2000 de Galicia

Nombre **Ribeira Sacra e Serras do Oribio e Courel**

Nombre Área de Allariz

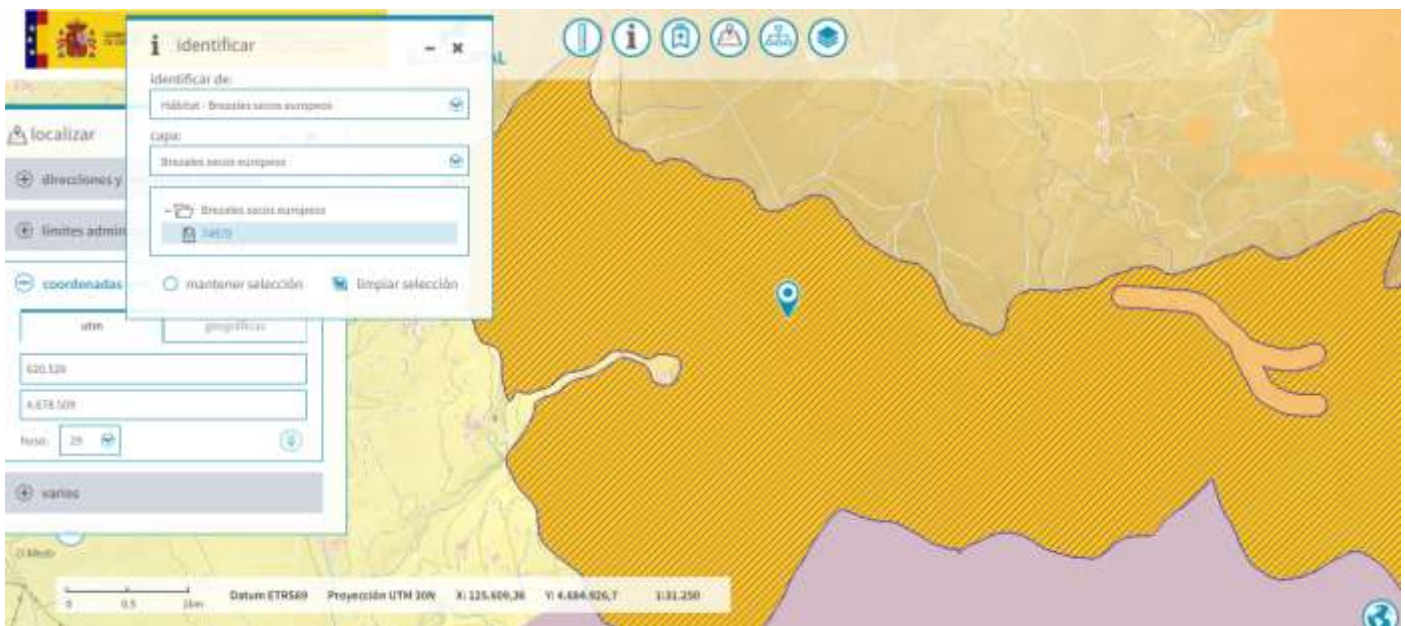
III.- AFECCIÓN SEVERA E DIRECTA A HÁBITATS PRIORITARIOS E DE INTERÉS COMUNITARIO

Detalle da localización do aeroxerador AE 01 con afección severa e irreversible a hábitats de interés comunitario, breixeiros oromediterráneos endémicos con aliaga

Id.	74970
Provincia	Ourense
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	309024

Naturalidad	2
Porcentaje habitat	15%
Alianza	Ulici europaei-Cytision striati Rivas-Martínez, Báscones, T.E. Díaz, Fernández-González & Loidi 1991
Especies alianza	Adenocarpus anisochilus subsp. anisochilus, Cytisus commutatus, Cytisus ingramii, Cytisus striatus subsp. striatus, Ulex europaeus.
Nombre fitosociológico	Escobonales y piornales de xesteira
Nombre genérico	Escobonales
Código UE habitat	4090
Prioritario	Np
Definición	Brezales oromediterráneos endémicos con aliaga

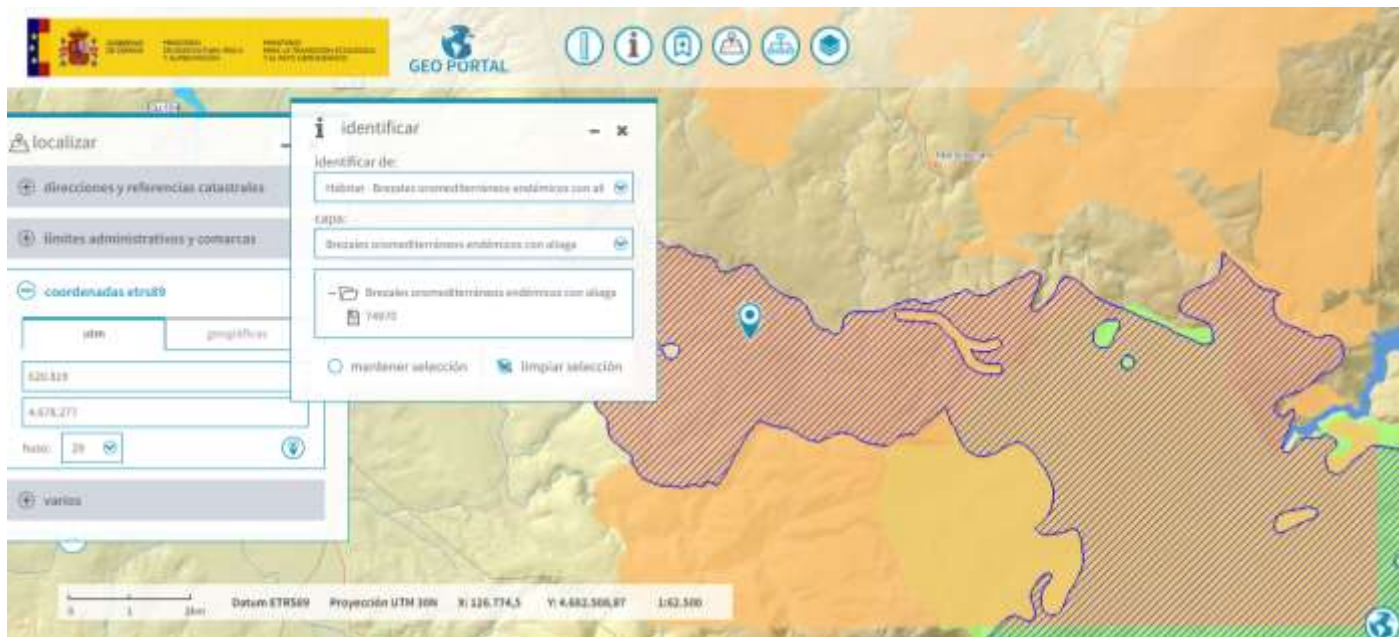
Detalle da localización do aeroxerador AE 01 con afección severa e irreversible a hábitats de interese comunitario, breixeiros secos europeos

Id.	74970
Provincia	Ourense

Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	303027
Naturalidad	3
Porcentaje habitat	20%
Alianza	Ericion umbellatae Br.-Bl., P. Silva, Rozeira & Fontes 1952
Especies alianza	Cistus psilosepalus, Erica australis subsp. australis, Erica umbellata, Genista triacanthos, Halimium ocymoides, Lavandula viridis, Polygala microphylla, Pterospartum lasianthum, Pterospartum tridentatum, Thymelaea broteriana, Thymelaea procumbens, Tuber
Nombre fitosociológico	Brezal supramediterráneo berciano-sanabriense, lusitano-duriense y submediterráneo laciano-ancarense
Nombre genérico	Brezales
Código UE habitat	4030
Prioritario	Np
Definición	Brezales secos europeos

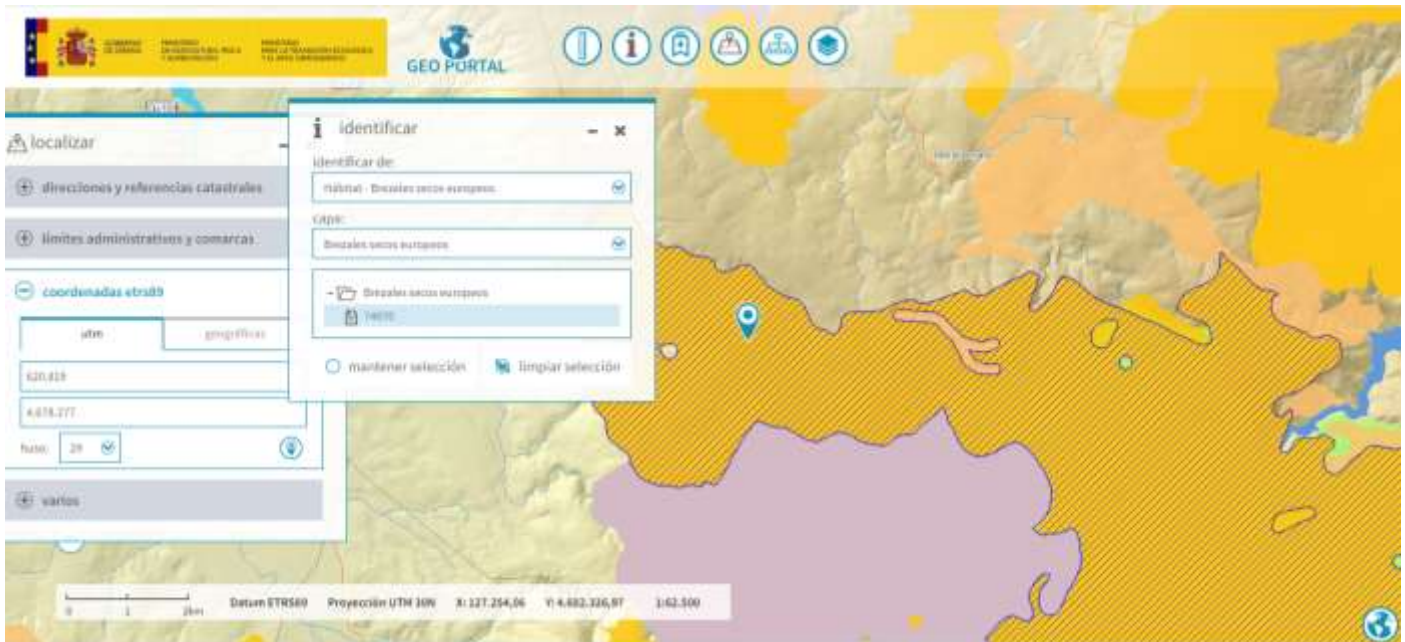
Detalle dos hábitats prioritarios e de interés comunitario presentes na área de implantación do proxecto eólico Rodicio II.

Detalle da localización do aeroxerador AE 02 con afección severa e irreversible a hábitats de interés comunitario, breixeras oromediterráneas endémicas con aliaga

Id.	74970
Provincia	Ourense
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	309024
Naturalidad	2
Porcentaje habitat	15%
Alianza	Ulici europaei-Cytision striati Rivas-Martínez, Báscones, T.E. Díaz, Fernández-González & Loidi 1991
Especies alianza	Adenocarpus anisochilus subsp. anisochilus, Cytisus commutatus, Cytisus ingramii, Cytisus striatus subsp. striatus, Ulex europaeus.
Nombre fitosociológico	Escobonales y piornales de xesteira
Nombre genérico	Escobonales
Código UE habitat	4090
Prioritario	Np

Definición Brezales oromediterráneos
endémicos con aliaga

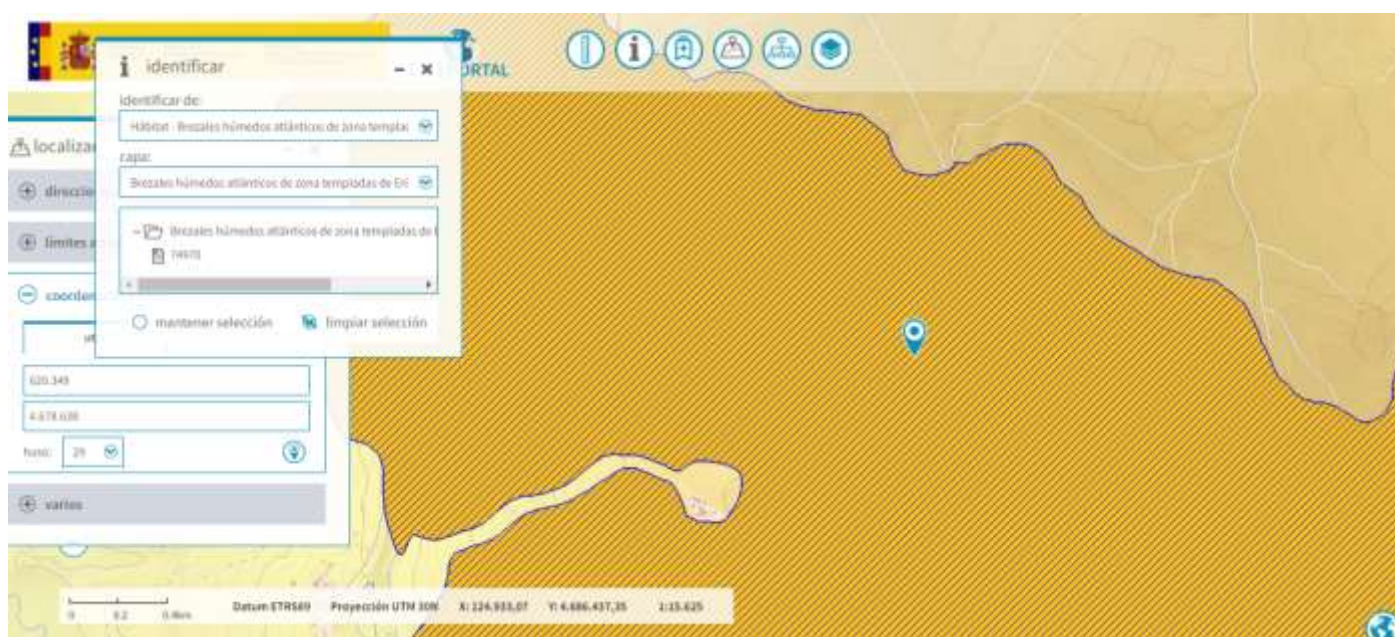

Detalle da localización do aeroxerador AE 02 con afección severa e irreversible a hábitats de interés comunitario, breixeiros secos europeos

Id.	74970
Provincia	Ourense
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	303027
Naturalidad	3
Porcentaje habitat	20%
Alianza	Ericion umbellatae Br.-Bl., P. Silva, Rozeira & Fontes 1952
Especies alianza	Cistus psilosepalus, Erica australis subsp. australis, Erica umbellata, Genista triacanthos, Halimium ocymoides, Lavandula viridis, Polygala microphylla, Pterospartum lasianthum, Pterospartum tridentatum, Thymelaea broteriana, Thymelaea procumbens, Tuber
Nombre fitosociológico	Brezal supramediterráneo berciano-sanabriense,

lusitano-duriense y
submediterráneo laciano-
ancarense

Nombre genérico	Brezales
Código UE habitat	4030
Prioritario	Np
Definición	Brezales secos europeos

Detalle da localización do centro de seccionamento e control sobre hábitats de interés prioritario, breixeiras húmedas atlánticas

Id.	74970
Provincia	Ourense
Comunidad Autónoma	Galicia
Código habitat	302015
Naturalidad	2
Porcentaje habitat	1%
Alianza	Genistion micrantho- anglicae Rivas-Martínez 1979
Especies alianza	Cheirolophus uliginosus, Erica lusitanica, Euphorbia polygalifolia, Euphorbia

uliginosa, Festuca querana,
Genista anglica subsp.
ancistrocarpa, Genista
anglica subsp. anglica,
Genista berberidea, Genista
carpetana, Genista
micrantha, Leuzea
longifolia, P

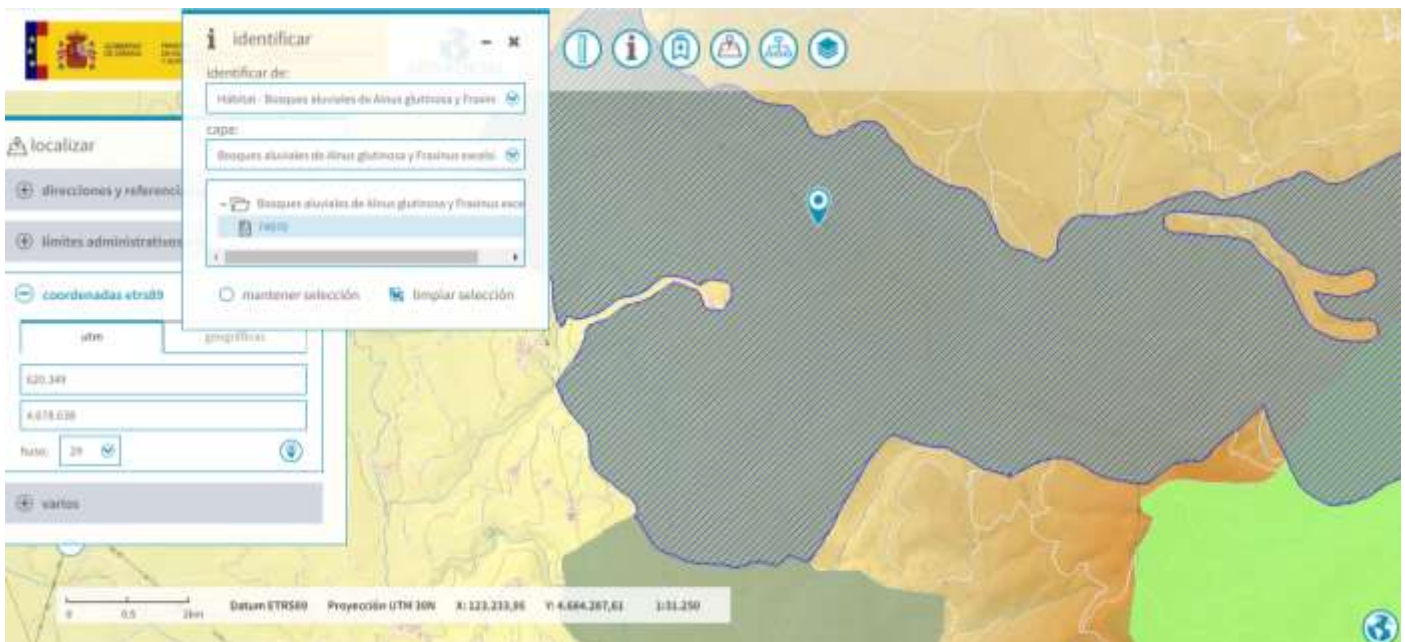
Nombre
fitosociológico Brezal-tojal hidromorfo
gaditano-onubense litoral

Nombre
genérico Brezal-tojales

Código UE
habitat 4020

Prioritario *

Definición Brezales húmedos
atlánticos de zona
templadas de Erica ciliaris y
Erica tetralix

Detalle da localización do centro de seccionamento e control sobre hábitats de interés prioritario Bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

Id. 74970

Provincia Ourense

Comunidad
Autónoma Galicia

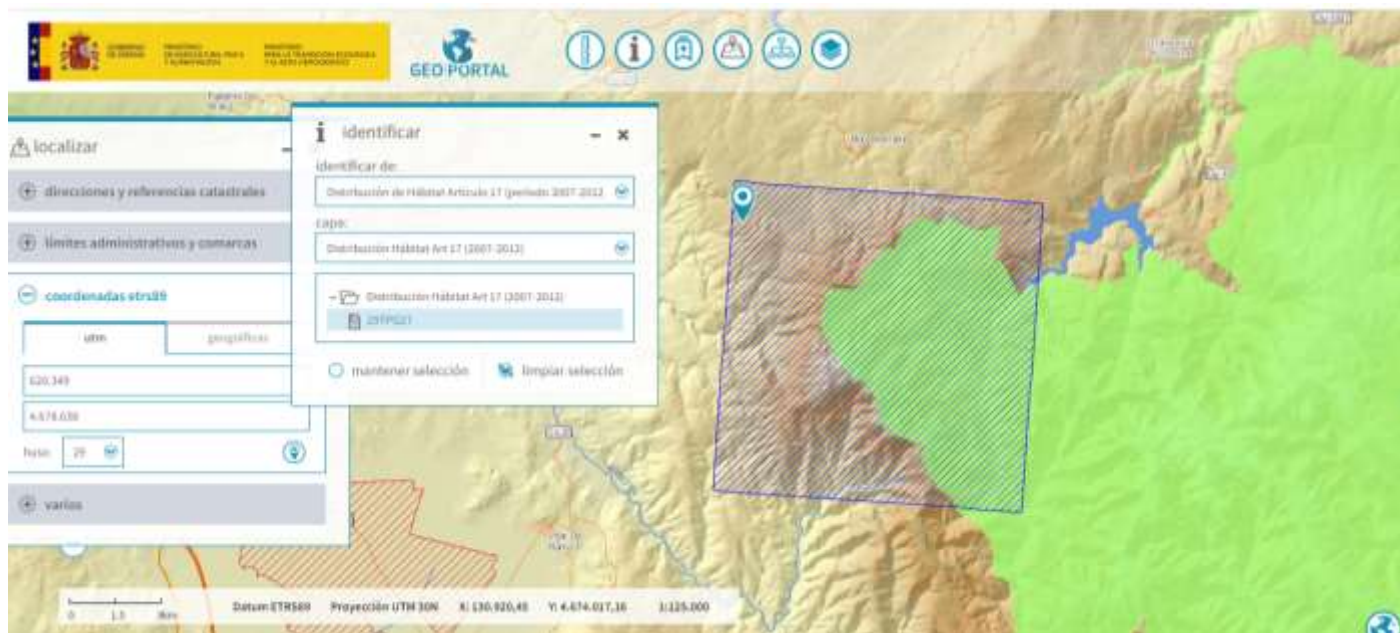
Código habitat 81E020

Naturalidad 2

Porcentaje habitat	10%
Alianza	Osmundo-Alnion (Br.-Bl., P. Silva & Rozeira 1956) Dierschke & Rivas-Martínez in Rivas-Martínez 1975
Especies alianza	Arisarum proboscideum, Brachypodium gaditanum, Campanula primulifolia, Clematis campaniflora, Frangula alnus subsp. baetica, Holcus grandiflorus, Scrophularia laevigata, Scrophularia scorodonia.
Nombre fitosociológico	Alisedas
Nombre genérico	Alisedas
Código UE habitat	91E0
Prioritario	*
Definición	Bosques aluviales de Alnus glutinosa y Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)

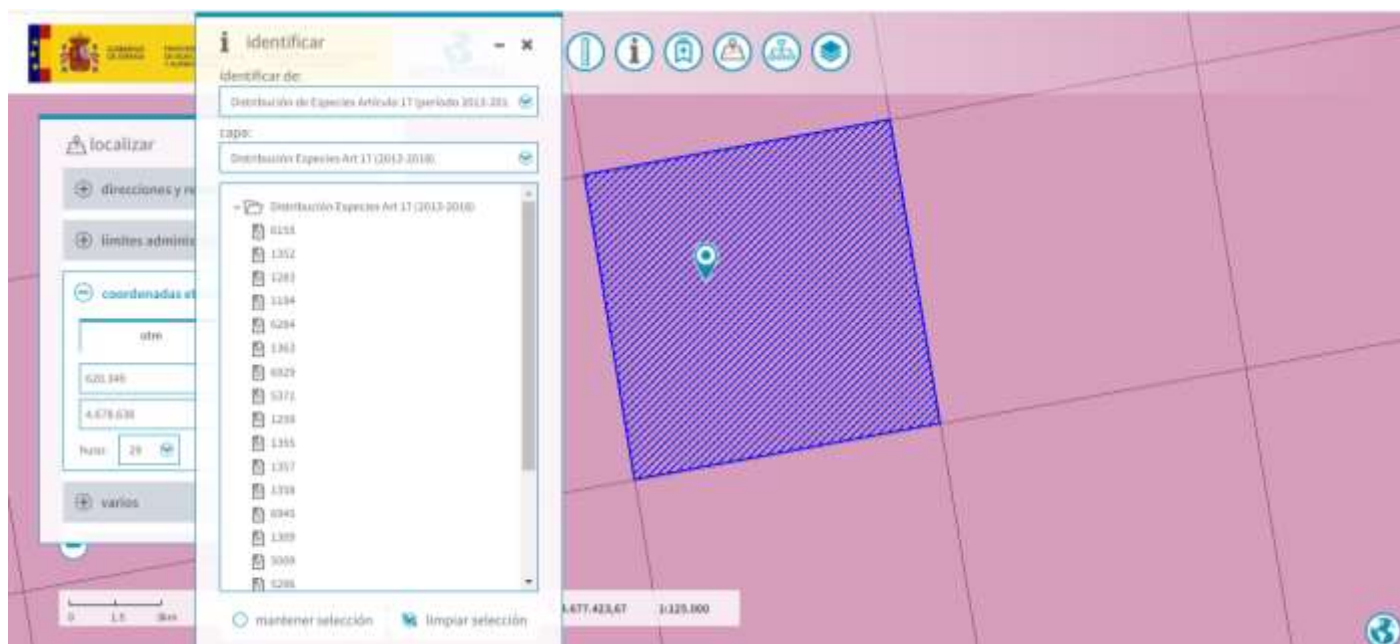
Detalle dos hábitats prioritarios e de interés comunitario presentes na área de implantación do proxecto eólico Rodicio II.

Hábitats Directiva

Código de la cuadrícula	Código del Hábitat	Prioritario	Descripción español
29TPG27	3260	NO	Ríos, de pisos de planicie a montano con vegetación de Ranunculion fluitantis y de Callitricho-Batrachion
29TPG27	4020	* Sí	Brezales húmedos atlánticos de zonas templadas de Erica ciliaris y Erica tetralix
29TPG27	4030	NO	Brezales secos europeos.
29TPG27	4060	NO	Brezales alpinos y boreales.
29TPG27	6160	NO	Prados ibéricos silíceos de Festuca indigesta
29TPG27	6220	* Sí	Zonas subestépicas de gramíneas y anuales del Thero-Brachypodietea
29TPG27	6230	* Sí	Formaciones herbosas con Nardus, con numerosas especies, sobre sustratos silíceos de zonas montañosas (y de zonas submontañosas de la Europa continental)
29TPG27	6410	NO	Prados con molinias sobre sustratos calcáreos, turbosos o arcillo-limónicos (Molinion caeruleae)
29TPG27	6430	NO	Megaforbios eutrofos hidrófilos de las orlas de llanura y de los pisos montano a alpino.
29TPG27	6510	NO	Prados pobres de siega de baja altitud (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis).
29TPG27	7150	NO	Depresiones sobre sustratos turbosos del Rhynchosporion.
29TPG27	8130	NO	Desprendimientos mediterráneos occidentales y termófilos.
29TPG27	8220	NO	Pendientes rocosas silíceas con vegetación casmofítica
29TPG27	8230	NO	Roquedos silíceos con vegetación pionera del Sedo-Scleranthion o del Sedo albi-Veronicion dillenii
29TPG27	8310	NO	Cuevas no explotadas por el turismo.
29TPG27	91E0	* Sí	Bosques aluviales de Alnus glutinosa y Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae).
29TPG27	9230	NO	Robledales galaico-portugueses con Quercus robur y Quercus pyrenaica.
29TPG27	9260	NO	Bosques de Castanea sativa.
29TPG27	9380	NO	Bosques de Ilex aquifolium.

IV.- AFECCIÓN SEVERA A ESPECIES CATALOGADAS E EN PERIGO DE EXTINCIÓN

Código de la especie 6155
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie Achondrostoma arcasii

Código de la especie 1352
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie Canis lupus

Código de la especie 1283
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie Coronella austriaca

Código de la especie 1194
 Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Discoglossus galganoi**

Código de la especie 6284

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Epidalea calamita**

Código de la especie 1363

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Felis silvestris**

Código de la especie 6929

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Hyla molleri**

Código de la especie 5371

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Iberolacerta monticola**

Código de la especie 1259

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Lacerta schreiberi**

Código de la especie 1355

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Lutra lutra**

Código de la especie 1357

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Martes martes**

Código de la especie 1358

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Mustela putorius**

Código de la especie 6945

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Pelophylax perezi**

Código de la especie 1309

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Pipistrellus pipistrellus**

Código de la especie 5009

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Pipistrellus pygmaeus**

Código de la especie 5296

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Pseudochondrostoma duriense

Código de la especie 1216
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Rana iberica

Código de la especie 1304
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Rhinolophus ferrumequinum

Código de la especie 1303
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Rhinolophus hipposideros

Código de la especie 1849
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Ruscus aculeatus

Código de la especie 1174
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Triturus marmoratus

Código de la especie 1301
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Galemys pyrenaicus

Código de la especie A031-A
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Ciconia ciconia

Código de la especie A073
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Milvus migrans

Código de la especie A087
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Buteo buteo

Código de la especie A091
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Aquila chrysaetos

Código de la especie A110
Proyección ETRS89/ETRS-LAEA
Código de la Cuadrícula 10kmE288N229
Nombre de la especie Alectoris rufa

Código de la especie A212

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Cuculus canorus**

Código de la especie A213

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Tyto alba**

Código de la especie A246

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Lullula arborea**

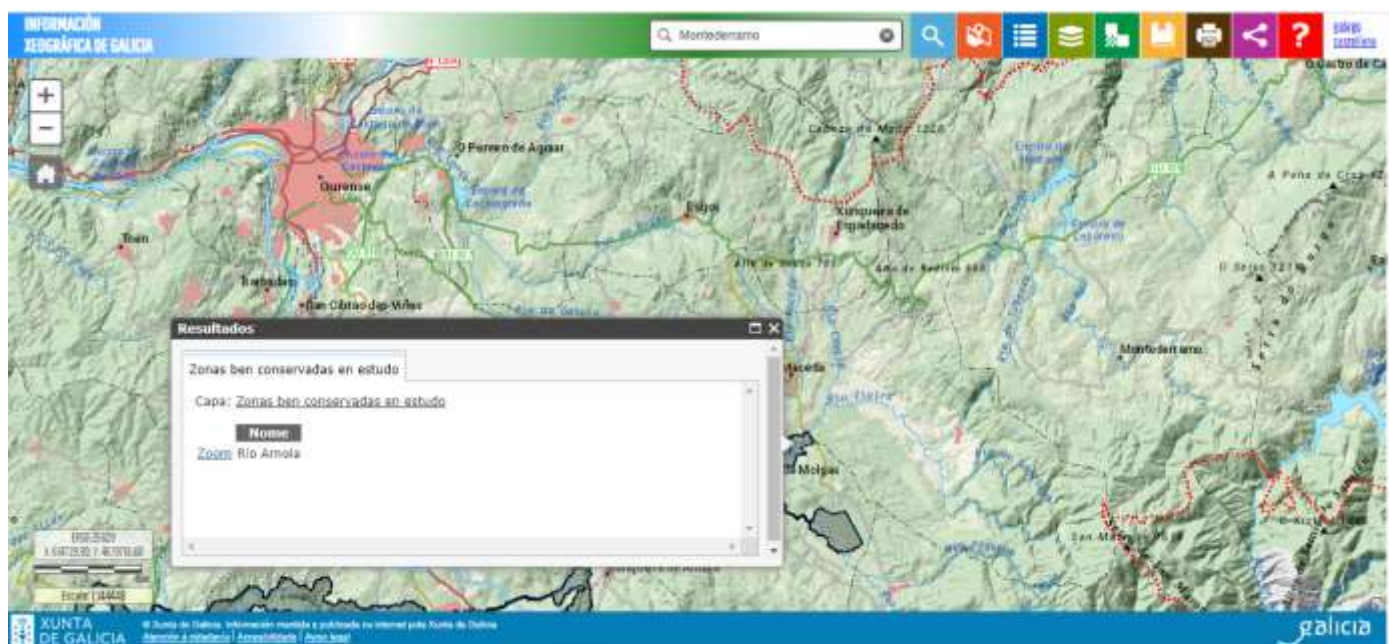
Código de la especie A497

Proyección ETRS89/ETRS-LAEA

Código de la Cuadrícula 10kmE288N229

Nombre de la especie **Lophophanes cristatus**

O proxecto industrial eólico Rodicio II implica unha afección visual e paisaxística severa para Zonas ben conservadas en estudo – Río Arnoia

Detalle da Zona ben conservadas en estudo – Río Arnoia

A área xeográfica de instalación do proxecto eólico Rodicio II correspóndese coa área de distribución da especie de flora *Eryngium viviparum*, recollida como en perigo de extinción no Catálogo galego de especies ameazadas (CGEA) regulado polo Decreto 88/2007, do 19 de abril.

Eryngium viviparum, especie en perigo de extinción

É un endemismo que en España atópase principalmente en Galicia, no interior da provincia de Lugo e Ourense. Desenvólvese en chairas e depresións arcillosas sometidas a encharcamento temporal. Durante os traballos de campo detectouse a presenza de cinco exemplares.

Destaca a particular afección das infraestruturas do proxecto eólico Rodicio II ás seguintes especies catalogadas como vulnerable e en perigo de extinción:

1. **Rana iberica (vulnerable)**
2. **Milvus milvus (en perigo de extinción)**
3. **Circus cyaneus (vulnerable)**
4. **Circus pygargus (vulnerable)**
5. **Luscinia svecica (vulnerable)**
6. **Perdix perdix subsp. hispaniensis (vulnerable)**
7. **Gallinago gallinago (en perigo de extinción)**
8. **Solopax rusticola (vulnerable)**
9. **Vanellus vanellus (en perigo de extinción)**
10. **Galemys pyrenaicus (vulnerable)**
11. **Aquila chrysaetos (en perigo de extinción)**

Segundo a Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia en relación ás especies catalogadas cómpre ter en conta:

Artigo 91. Catálogo galego de especies ameazadas.

1. No seo da Listaxe de especies silvestres en réxime de protección especial de Galicia inclúese o Catálogo galego de especies ameazadas, que se configura como unha sección da devandito listaxe. O contido deste catálogo desenvolverase regulamentariamente.

2. O Catálogo galego de especies ameazadas incluírá, cando exista información técnica ou científica que así o aconselle, as especies, subespecies ou poboacións de competencia autonómica conforme ao previsto no artigo 4 que, achándose ameazadas, requiran medidas de protección específicas. Estas especies ameazadas clasificaranse nalgunha das categorías seguintes:

a) En perigo de extinción.

Incluíranse nesta categoría aqueles taxones ou poboacións cuxa supervivencia é pouco probable se persisten os factores causantes da súa actual situación.

Dentro desta categoría procede declarar unha especie en situación crítica cando do seguimento ou avaliación do seu estado de conservación resultase que existe un risco inminente de extinción.

b) Vulnerable.

Incluíranse nesta categoría aqueles taxones ou poboacións que corren o risco de pasar á categoría anterior nun futuro inmediato se os factores adversos que actúan sobre eles non son corrixis.

3. A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación de competencia autonómica, conforme ao previsto no artigo 4, no Catálogo español de especies ameazadas ao que se refire o artigo 58 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, conlevará a súa inclusión de oficio no Catálogo galego de especies ameazadas, na mesma categoría ou na categoría superior á que tivesen no primeiro.

4. Decláranse de utilidade pública e interese social, para os efectos do previsto na lexislación sobre expropiación forzosa, as obras necesarias para a conservación das especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas, especialmente as que teñan carácter de emerxencia e urxencia, segundo os casos.

Artigo 95. Efectos da inclusión no Catálogo galego de especies ameazadas.

1. Ademais dos efectos previstos no artigo 93, a inclusión dunha especie, subespecie ou poboación no Catálogo galego de especies ameazadas terá os efectos seguintes:

a) A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación na categoría de «en perigo de extinción» conlevará, nun prazo máximo de tres anos, a adopción dun plan de recuperación, **o cal incluirá as medidas máis adecuadas para restablecer as poboacións naturais a un estado que limite o seu risco de extinción.**

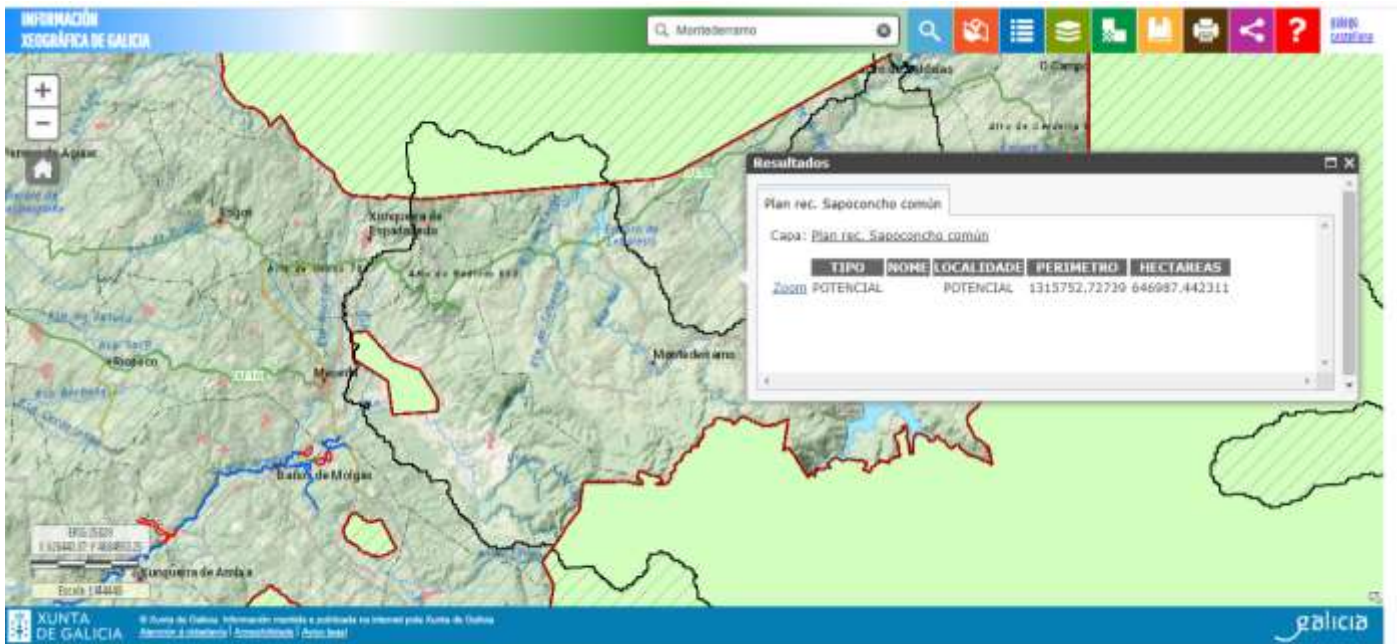
b) A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación na categoría de «vulnerable» conlevará a adopción, nun prazo máximo de cinco anos, dun plan de conservación, **o cal incluirá as medidas máis adecuadas para preservar, manter e restablecer as poboacións naturais facéndoas viables.**

2. Os plans de recuperación e conservación fixarán medidas de conservación e instrumentos de xestión, específicos ou integrados noutros plans, que eviten as afeccións negativas para as especies.

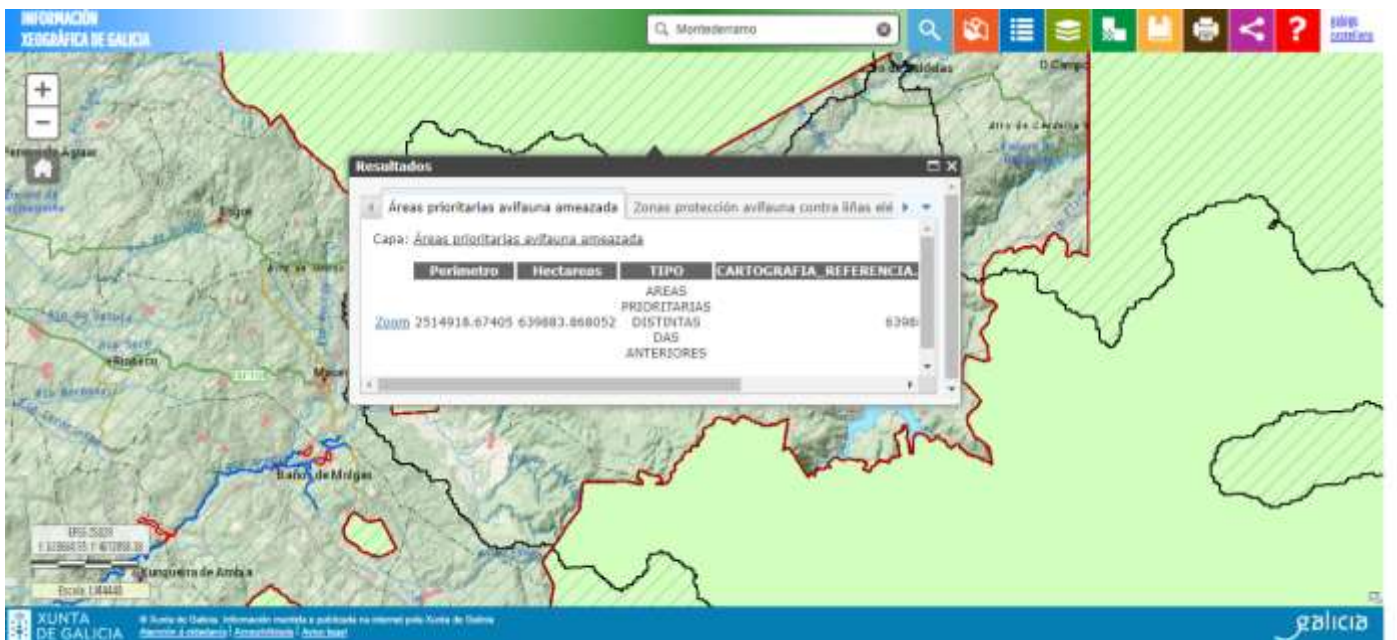
3. Para aquelas especies, subespecies ou poboacións que comparten os mesmos problemas de conservación, hábitats ou ámbitos xeográficos similares poderán elaborarse plans que comprendan varias especies, subespecies ou poboacións simultaneamente, denominándose en leste caso plans integrais.

4. Os plans de recuperación ou conservación ou os plans integrais das especies, subespecies ou poboacións que vivan exclusivamente ou en alta proporción nalgún dos espazos naturais protexidos incluídos na Rede galega de espazos protexidos ou en áreas protexidas por instrumentos internacionais poderán integrarse nos seus correspondentes instrumentos de planificación.

5. A realización ou execución de calquera plan, programa ou proxecto que poida afectar de forma apreciable a especies incluídas nos anexos II ou IV da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, que fosen catalogadas, no ámbito estatal ou autonómico, como en perigo de extinción unicamente poderase levar a cabo cando, en ausencia doutras alternativas, concorran causas relacionadas coa saúde humana e a seguridade pública, as relativas a consecuencias positivas de primordial importancia para o medio ambiente ou outras razóns imperiosas de interese público de primeira orde. A xustificación do plan, programa ou proxecto e a adopción das correspondentes medidas compensatorias levará a cabo conforme ao previsto no artigo 84.3, salvo polo que se refire á remisión das medidas compensatorias á Comisión Europea.

Zona de distribución potencial da especie Sapoconcho común

Áreas prioritarias avifauna ameazada

▪ **A IMPORTANCIA ORNITOLÓXICA DA SERRA DE SAN MAMEDE**

A serra de San Mamede forma xunto coa serra da Queixa, a serra do Fial das Corzas e os montes do Invernadeiro o espazo natural máis completo da alta montaña galega, o gran macizo ourensán. Pertence aos concellos de Montederramo (ao norte e leste), Maceda (ao oeste) e Vilar de Barrio (ao sur). O punto máis alto é a chamada Fonte do Santo, a 1614 metros de altitude, onde se atopa unha capela na honra do santo que dá nome á serra e onde se celebra unha romaría na segunda semana do mes de agosto. A Fonte do Santo é o punto máis alto da serra de San Mamede.

Espazo natural

Trátase dunha área con parte súa protexida dentro da zona especial de conservación (ZEC) Bidueiral de Montederramo da Rede Natura 2000.

A serra de San Mamede está repartida entre as moitas parroquias de cada un dos catro concellos que a forman. Así, as aldeas presentes na serra empregan os seus montes comunais repartidos por todo o territorio como lugar de pasto para o gando, maioritariamente vacún, e como zonas produtoras de madeira.

Repartidos por toda a serra, aínda que soamente son doados de divisar no inverno, pódense atopar corzos, cervos, xabaríns e lobos, ademais de coellos e lebres, claros indicadores das rexións da Galiza interior. Tamén hai ampla variedade de aves, réptiles e anfibios. En canto as aves, cómpre destacar a existencia de máis de cen especies, entre as que temos a charrela (perdix perdix), somormullos, martiño peixeiro, lavandeiras e un bo número de aguías e falcóns.

O ANUNCIO do 11 de xaneiro de 2023, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración de impacto ambiental do proxecto do parque eólico Rodicio, nos concellos de Maceda e Montederramo (Ourense) (expediente 2020/0020), DOG Núm. 13, de 19 de xaneiro de 2023, indica literalmente:

DECLARACIÓN DE IMPACTO AMBIENTAL FORMULADA POLA DIRECCIÓN XERAL DE CALIDADE AMBIENTAL, SOSTIBILIDADE E CAMBIO CLIMÁTICO RELATIVA AO PROXECTO DO PARQUE EÓLICO RODICIO, NOS CONCELLOS DE MACEDA E MONTEDERRAMO NA PROVINCIA DE OURENSE, PROMOVIDO POR GREENALIA WIND POWER S.L.U. (CLAVE: 2020/0020) (...)

*En data de 20/12/2022 a Dirección Xeral de Patrimonio Natural, a requerimento do Servizo de Avaliación Ambiental de Proxectos, emite un novo informe no que en base á análise dos efectos sinérxicos e acumulativos do proxecto do PE Rodicio, informase que o proxecto non provoca efectos sinérxicos incompatibles no ámbito das competencias desa Dirección Xeral. No mesmo informe, A DXPN ratifica do seguinte xeito as conclusións do informe de data 10/11/2022, “con todo, considerando o exposto no anterior informe de 10/11/2022 **debe concluírse que o proxecto presenta impactos acusados sobre o patrimonio natural e a biodiversidade e, por tanto, emítase informe desfavorable**” En datas de 22/12/2022 e 05/01/2023 recíbese nesta Dirección Xeral a resposta do promotor aos anteditos informes e unha addenda que modifica o proxecto orixinal, diminuíndo o número de aeroxeradores de 12 a 8.*

En data 05/01/2023 a DXPN dá resposta á nova addenda, indicando basicamente que:

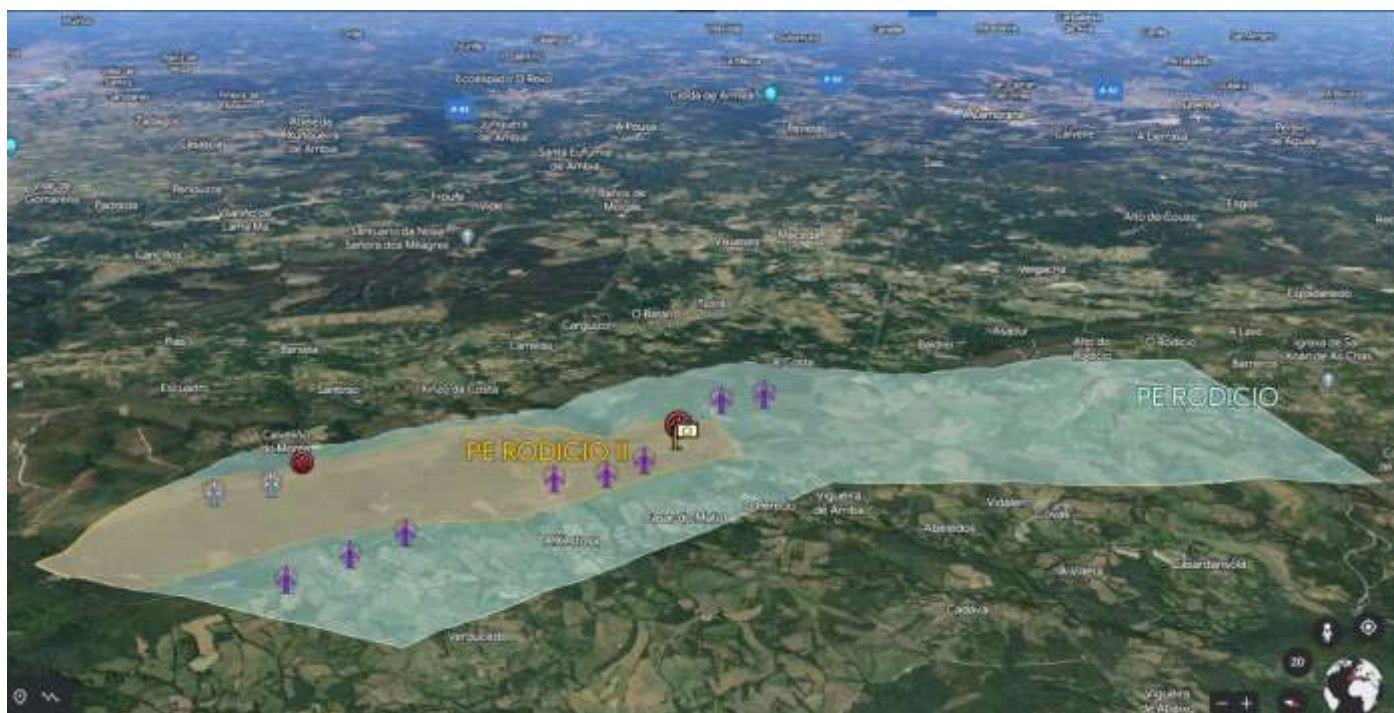
- ***Nos atopamos nunha área con presenza de aves rapaces catalogadas tal que, catro son vulnerables (Circus cyaneus, Circus pygargus, Neophron percnopterus e Aegypius monachus) e dúas en perigo (Aquila chrysaetos e Milvus milvus).***
- *Independentemente da importancia per se destas especies catalogadas, o uso do espazo dalgunha delas é moi destacable, tal que o Aegypius monachus, Circus pygargus, Milvus milvus.*
- *Tal e como o promotor tamén advertiu é destacable a presenza de nidificación do Circus pygargus en zonas nas que case se solapa con 4 dos aeroxeradores inicialmente previstos e que logo se eliminan co modificado. **Non obstante esta modificación no proxecto cabe subliñar que os niños e o hábitat potencial para eles non se circunscribe unicamente as zonas onde agora se localizan, senón que a unidade ecolóxica que conforma o cumio onde se sitúa o parque. Ao anterior hai que engadir o uso intensivo do espazo por parte desta especie, tal e como a presenza dos niños indica, non soamente polo recollido nos censos, que tamén.***
- *A maiores das especies catalogadas sinaladas. o parque se sitúa nun entorno con numerosas aves rapaces sensibles e vulnerables ás instalacións eólicas, tal que o Buteo buteo, Gyps fulvus, Falco naumanni/tinnunculus. Destaca así mesmo a abondosa presenza de aves rapaces nocturnas, tal que o Caprimulgus europeus e o Strix aluco.*

En base ao antedito conclúe que o modificado do parque eólico proposto supón un impacto significativo sobre o patrimonio natural e a biodiversidade ao localizarse nun entorno no cal hai unha diversidade de avifauna e quirópteros importante, con presenza destacada de especies catalogadas (vulnerables e en perigo) sensibles e vulnerables ás instalacións eólicas. Considérase por tanto que as medidas propostas polo promotor non son suficientes para mitigar ou evitar unha afección apreciable sobre as especies e os hábitats das especies, desacertadamente neste último caso para a nidificación do Circus pygargus, habendo importantes riscos de impactos por colisión,

desprazamento, efecto barreira e destrución de hábitat. De acordo co anterior considérase que a execución do proxecto non é compatible coa preservación dos valores naturais da contorna polo que se informa negativamente.”

Por estes mesmos argumentos debera rexeitarse o proxecto eólico Rodicio II, xa que logo, as poligonais do proxecto eólico Rodicio e do proxecto eólico Rodicio II estaban solapadas e a afección esténdese á mesma área xeográfica.

Por tanto, se o proxecto eólico Rodicio conta con Declaración de impacto ambiental desfavorable, precisamente polos impactos acusados sobre o patrimonio natural e a biodiversidade, en base ao antedito débese facer isto extensivo ao proxecto eólico Rodicio II, polo impacto significativo sobre o patrimonio natural e a biodiversidade ao localizarse nun entorno no cal hai unha diversidade de avifauna e quirópteros importante, con presenza destacada de especies catalogadas (vulnerables e en perigo) sensibles e vulnerables ás instalacións eólicas.

Detalle das poligonais solapadas dos proxectos eólicos Rodicio e Rodicio II

▪ O CARÁCTER SENSIBLE MEDIOAMBIENTALMENTE DA ÁREA XEOGRÁFICA DE EXECUCIÓN DO PROXECTO EÓLICO RODICIO II

A DIRECTIVA 2014/52/UE DO PARLAMENTO EUROPEO E DO CONSELLO do 16 de abril de 2014 pola que se modifica a Directiva 2011/92/UE, relativa á avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente indica respecto á localización dos proxectos:

“Debe considerarse o carácter sensible medioambientalmente das áreas xeográficas que poidan verse afectadas polos proxectos, tendo en cuenta, en particular:

- a) o uso presente e aprobado da terra;
- b) a abundancia relativa, a dispoñibilidade, a calidade e a capacidade de rexeneración dos recursos naturais da zona e o seu subsolo (incluídos o chan, a terra, a auga e a biodiversidade);
- c) a capacidade de absorción do medio natural, con especial atención ás áreas seguintes:
 - i) humidaís, zonas ribeiregas, desembocaduras de ríos,
 - ii) zonas costeiras e medio mariño,
 - iii) zonas de montaña e de bosque,

iv) reservas naturais e parques,

v) zonas clasificadas ou protexidas pola lexislación nacional; zonas Natura 2000 designadas polos Estados

membros en aplicación das Directivas 92/43/CEE e 2009/147/CE,

vi) áreas nas que xa se produciu un incumprimento das normas de calidade ambiental establecidas na lexislación da Unión e pertinentes para o proxecto, ou nas que se considere que se produciu tal incumprimento,

vii) áreas de gran densidade demográfica,

viii) paisaxes e lugares con significación histórica, cultural e/ou arqueolóxica”.

No presente caso non se está a ter en conta a sensibilidade ambiental do territorio xeográfico no que se prevé a execución do proxecto eólico nin se determina o grao de sensibilidade e de resiliencia do territorio para acoller o proxecto, tendo en conta a presenza xa doutros parques na contorna e a importancia dos recursos hídricos e humidais afectados.

▪ **PREXUIZOS SIGNIFICATIVOS E IRREPARABLES PARA OS CHANS E O MEDIO AMBIENTE**

O chan é un recurso natural non renovable e finito cuxo proceso de formación tómase centos de anos. Son unha parte fundamental no equilibrio dos ecosistemas: funciona como filtro e amortiguador ao reter substancias, protexe as augas subterráneas e superficiais contra a penetración de axentes nocivos e transforma compostos orgánicos descompoñéndoos ou modificando a súa estrutura conseguindo a mineralización.

A implantación do parque eólico proxectado alteraría os ciclos bioxeoquímicos dos chans. A degradación que sofren os chans supón unha ameaza á capacidade deste recurso para satisfacer as necesidades das futuras xeracións.

A materia orgánica do chan ou humus é fundamental para manter a estrutura do chan, reter a auga necesaria, actuar como reserva nutritiva e imprescindible para manter a produtividade da terra. Certos usos do chan, como as cimentacións eólicas, diminúen de forma drástica o contido de materia orgánica do chan. As remocións de toneladas de terra que esixe a implantación do parque eólico proxectado non é cuestión baladí e eses chans non se van a recuperar polo que nun futuro, no caso de implantarse, teremos unha gran área de chan desertificada e erosionada de terro infértil.

Coa implantación das cimentacións dos parques, as excavacións e remocións de toneladas de terras durante a súa instalación, elimínase a materia orgánica dos chans e pérdese a produtividade destes. Non só se produce un cambio de usos (agrícolas de cultivo, de pasteiros ou forestais). Tamén se produce unha transformación urbanística non amparada legalmente, ao quedar os chans erosionados e perder de forma irreversible a súa produtividade orixinaria.

O proxecto eólico Rodicio II recoñece a perda do chan fértil. Así indica literalmente: *“Sobre estas superficies eliminarase a cuberta vexetal e perderase o chan fértil”*.

Reiterar que a perda do chan fértil é unha cuestión severa e relevante desde o punto de vista ambiental. Nacións Unidas, a través da FAO, alerta que levamos anos perdendo chan fértil, poñendo en risco a seguridade alimentaria. E a Axencia Europea de Medio prevé que o cambio climático acelerará os procesos de desertificación.

A fertilidade dos chans tarda séculos en recuperarse. O chan é un recurso non renovable e finito. O paradigma das enerxías supostamente renovables é precisamente que non o son tanto como parece. No presente caso, centos de hectáreas de chan fértil van a ser eliminadas para instalar as infraestruturas dos proxectos industriais eólicos Rodicio II, Fial das Corzas, Rebordechao...etc.

Calquer medida preventiva ou correctora non aceleraría a recuperación dos chans fértiles en séculos. Polo tanto, os proxectos industriais non son viables desde o punto de vista ambiental.

▪ **PREXUIZOS IRREVERSIBLES PARA O LOBO E PARA A VIABILIDADE DA ESPECIE DERIVADOS DO PROXECTO EÓLICO RODICIO II E AS SÚAS INFRAESTRUTURAS ASOCIADAS (OBXECTO DOUTROS PROXECTOS INDEPENDENTES E NON SOMETIDAS Á PRESENTE AVALIACIÓN AMBIENTAL). AFECCIÓN AOS SEUS PUNTOS DE ENCAME E PUNTOS DE ENCONTRO LOBEIROS**

O proxecto afecta directamente a zonas de encame e puntos de encontro da especie. *Pero esta avaliación deberá ser previa á ubicación das instalacións do proxecto* e avaliar os seus impactos sinérxicos e acumulados coa totalidade de parques e infraestruturas de evacuación xa instaladas e aprobadas e pendentes de execución na mesma área xeográfica. Hai que ter en conta que a corta de matogueira e a ocupación do terreo ten impactos significativos para a especie. Polo tanto, antes de escoller o emprazamento do proxecto xa se debera prever estes puntos de encame e de encontros lobeiros. O proxecto tal e como se prevé executar eliminará estes puntos de encontro e encame causando prexuízos irreversibles para a especie. Non se seguiron os criterios dos expertos que indican:

“Na fase de planificación dun novo proxecto consúltense as fontes dispoñibles acerca da presenza de mandas de lobos na zona. Desta maneira, tendo en conta os requirimentos da especie e o que se coñece do efecto das infraestruturas industriais sobre os lobos, poden minimizarse, e mesmo, evitarse impactos negativos sobre este cánido, modificando a disposición das infraestruturas e alonxando estas dos puntos de encame e puntos de encontro das manadas de lobos.

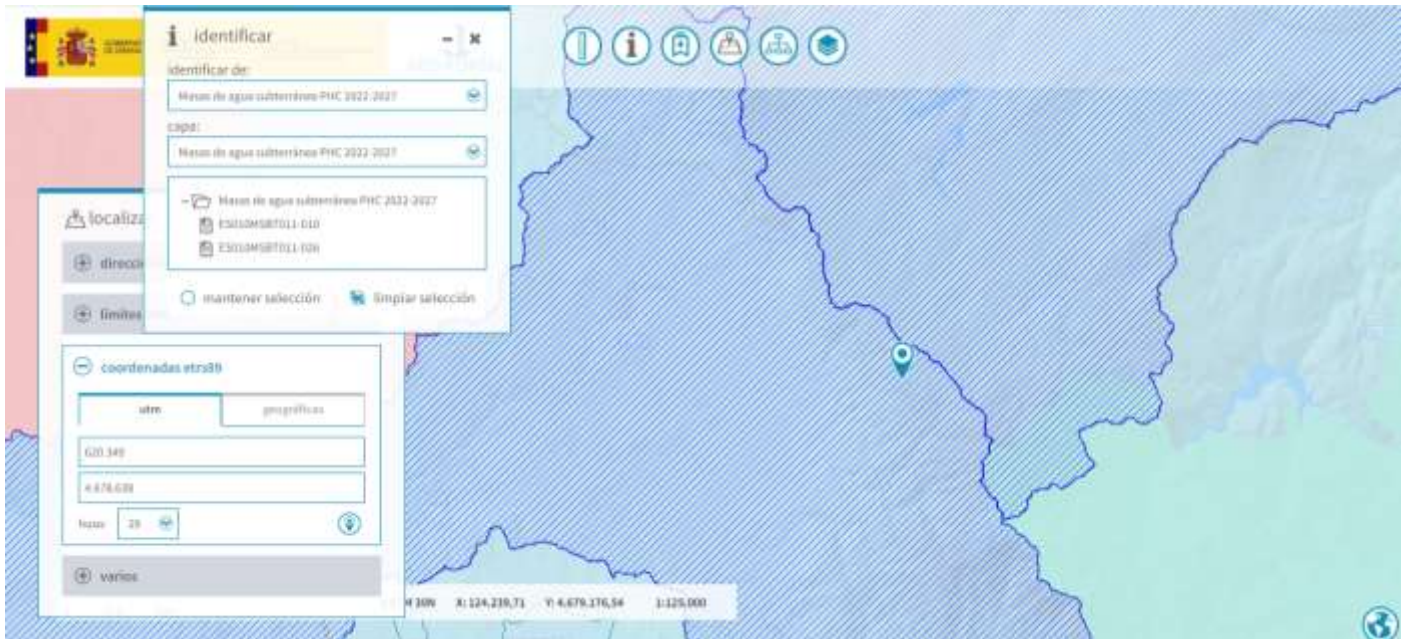
• É conveniente que durante a planificación dun proxecto industrial identifíquense as principais manchas de vexetación arbustiva e evítense, na medida do posible, a súa fragmentación e destrución”.

A totalidade das infraestruturas industriais fragmentan os hábitats das especies producindo prexuízos significativos para unha especie de marcado carácter territorial.

O Convenio de Berna relativo á Conservación da Vida Silvestre e o Medio Natural de Europa, foi asinado en Estrasburgo (Francia) en 1979. Este convenio incluíu ao lobo no Anexo II “Especies de fauna estritamente protexidas”, constando as prohibicións correspondentes no seu art. 6. Este Convenio debe o seu valor a tres características fundamentais: o seu carácter xeneralista, a concepción da lista 9 única de especies e a incorporación da política conservacionista na planificación económica.

O artigo 56 da Lei 42/2007 de Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece a protección para todas as especies amparadas por tratados e convenios internacionais, como o de Berna, ratificado por España, polo que en caso de non ter dita consideración estaríamos ante un incumprimento flagrante das obrigacións derivadas do Convenio de Berna, e da subseguinte Directiva Hábitats 92/43/CEE, en relación a unha especie protexida e de interese comunitario como o Lobo

V.- AFECCIÓN A MASAS DE AUGA SOTERRADAS “ARNOIA” E “LOR-SAN ESTEBAN” E A MASAS DE AUGA POTABLES “CUNCA DO SIL” E “CUNCA BAIXA DO MIÑO”, QUE SE SOLAPAN COA REDE NATURA 2000

Código masa de agua ES010MSBT011-010

NOMBRE MASA DE AGUA ARNOIA

Superficie (km2) 942,452

Código Demarcación Hidrográfica ES010

Nombre Demarcación Hidrográfica MIÑO-SIL

Código masa de agua ES010MSBT011-026

NOMBRE MASA DE AGUA LOR-SAN ESTEBAN

Superficie (km2) 1.138,218

Código Demarcación Hidrográfica ES010

Nombre Demarcación Hidrográfica MIÑO-SIL

Cód. Temático ES010MSBT011-003

Esquema temático euProtectedAreaCode

NOMBRE CUENCA DEL SIL

Fecha de designación 19/04/2013

Tipo de zona drinkingWaterProtectionArea

Nombre base legal Directive 2000/60/EC of the European Parliament

Link base legal [Ver link base legal](#)

Ámbito base legal european

Superficie (km2) 7.787,7764

Cód. Temático ES010MSBT011-002

Esquema temático euProtectedAreaCode

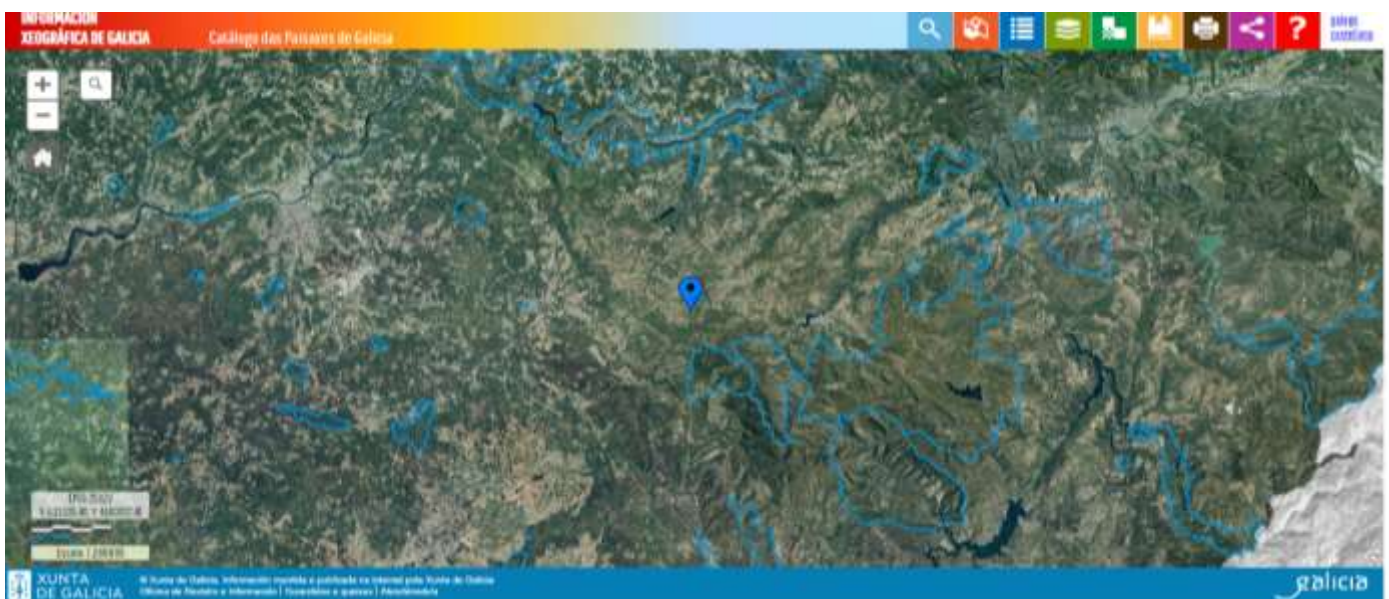
NOMBRE CUENCA BAJA DEL MIÑO

Fecha de designación 19/04/2013

Tipo de zona drinkingWaterProtectionArea

Nombre base legal	Directive 2000/60/EC of the European Parliament
Link base legal	Ver link base legal
Ámbito base legal	european
Superficie (km2)	4.477,7306

VI.- IMPACTO PAISAXÍSTICO E VISUAL SEVERO E PERMANENTE NO TEMPO DURANTE A VIDA ÚTIL DA ESTACIÓN EÓLICA RODICIO II PARA ESPACIOS CATALOGADOS COMO ÁREAS DE ESPECIAL INTERÉS PAISAXÍSTICO (AEIP) E SOBRE A REDE DE MIRADOIROS. PERDA DA FUNCIONALIDADE PAISAXÍSTICA E XERACIÓN DE FEÍSMO

Detalle das Áreas de Especial Paisaxístico presentes na área de afección do proxecto eólico Rodicio II

Prevese unha afección severa e permanente durante a vida útil da estación eólica Rodicio II para as seguintes áreas catalogadas:

1. AEIP_04_02 Mosteiro de Montederramo
2. AEIP_02_06 Alto de San Mamede-Biudeiral de Montederramo
3. AEIP_02_07 Río Edreira e Queixa
4. AEIP_02_08 Serra da Queixa
5. AEIP_04_01 Castelo de Maceda
6. AEIP_05_03 Ribeira Sacra
7. AEIP_02_01 Val do Río Navea
8. AEIP_05_12 San Pedro de Rocas
9. AEIP_05_13 Soutos da Teixeira e Fervenza do Cachón
10. AEIP_02_05 Val dos Faraóns

A afección visual e paisaxística esténdese a elementos do patrimonio cultural como:

1. Mosteiro de San Estevo de Ribas de Sil
2. Mosteiro de Sta. Cristina
3. Mosteiro de Sta. María de Montederramo
4. Mosteiro de San Pedro de Rocas

5. Mosteiro de Sta. M^a. De Xunqueira de Espadañedo
6. Casas da Neve ou Neveiros de Cabeza de Meda - RIBEIRA SACRA
7. Ruta Porta do Canón do Sil
8. PR-G 157 Roteiro Augas Mestas – Doade
9. PR-G 138 Rota Val do Glaciar de Prada
10. Ruta Val do Río Conso
11. Ruta Conexión Vilariño de Conso-Viana do Bolo
12. PR-G 137 Rota dos Soutos de Cesuris

▪ **A DESCONECTUALIZACIÓN DO PATRIMONIO CULTURAL**

Os Poderes Públicos están obrigados pola lei e as diferentes recomendacións e tratados internacionais ratificados polo Reino de España a unha actuación positiva, ampla e decidida na conservación, defensa e posta en valor dos Bens Culturais, Patrimoniais e Arqueolóxicos dado o seu carácter de bens inalienables de dominio público derivado da súa utilidade pública de máxima prevalencia fronte a calquera outra (Velasco, 2002).

Pero a súa vez, é deber inalienable por parte dos Poderes Públicos de protexer o contorno, ámbito, contexto, escenario ou ambiente dos bens culturais e arqueolóxicos evitando a súa desconectualización é un imperativo central repetido pola lexislación e os diferentes tratados e recomendacións internacionais sobre o patrimonio (Pose & Abuín, 2020). Nese sentido referenciamos a abordaxe desta cuestión que fai entre outras a Carta de Atenas de 1931, a Carta de Venecia de 1964, a Comisión Francischini de 1967, a Carta de Quito de 1967, a Convención da Unesco sobre Patrimonio Mundial de 1972, a Carta Europea do Patrimonio Arquitectónico de 1975 do Consello de Europa, a Recomendación de Nairobi de 1976, o Terceiro Simposio Europeo de Múnic de 1978, a Convención de Granada de 1985, a Carta de Cracovia de 2000, o Convenio de Florencia ou a Declaración de Xi'an de 2005.

Non cabe pois desconectualizar o patrimonio cultural nin desvencellalo da paisaxe como se fai na tramitación ambiental do proxecto eólico Rodicio II.

Prevese unha afección visual e paisaxística severa e permanente no tempo para a Rede de Miradoiros. Cómpre ter en conta que a meirande parte destes miradoiros xa están a ser afectados por outros parques eólicos instalados e en funcionamento co conseguinte risco de perda da funcionalidade paisaxística e a xeración de feísmo paisaxístico:

1. Miradoiro do Alto do Rodicio
2. Mirador do Val do Medo
3. Miradoiro de Monte Meda
4. Mirador do Campo do Airado
5. Miradoiro de Picouto
6. Miradoiro Alto de San Mamede
7. Miradoiro de Triguás
8. Miradoiro de Anagaza
9. Miradoiro Cabeza de Manzaneda
10. Mirador de Pena Folenche
11. Mirador de Cristosende
12. Mirador de Os Chelos
13. Mirador de Portabrosmos
14. Mirador de Cabezoas

15. Miradoiro de Columna
16. Mirador de Vilouxe
17. Mirador da Silla da Raíña
18. Mirador de Cebolino
19. Miradoiro da Chimenea da presa de Prada
20. Miradoiro O Barranco do Rubio

Detalle da relación de Miradoiros da área de afección do proxecto eólico Rodicio II

O proxecto eólico Rodicio II, ao igual que o proxecto eólico Fial das Corzas e o proxecto eólico Rebordecho, prevé impactos visuais e paisaxísticos severos para:

1. AEIP-02-06 Alto de San Mamede-Bidueiral de Montederramo
2. AEIP-04-02 Mosteiro de Montederramo
3. AEIP-02-07 Río Edreira e Queixa
4. Miradoiro Alto de San Mamede
5. Miradoiro do Picouto
6. Camiño de Santiago (Vía da Prata)
7. Elemento arqueolóxico Estrutura Lítica de Penas do Vieiro-Monte Murriosa (RE 32049002)

Miradoiro de Meda, Ribeira Sacra con aeroxeradores instalados na beira Perda da funcionalidade paisaxística e xeración de Feísmo

Vistas desde o Miradoiro do Picouto, un dos máis afectados polo proxecto eólico Rodicio II cos aeroxeradores e a liña de alta tensión en primeiro plano. Perda da funcionalidade paisaxística e xeración de Feísmo

VII.- AFECCIÓN SEVERA PARA AS AVES E INSECTOS COMO CONSECUCENCIA DA CONTAMINACIÓN LUMÍNICA XERADA POLAS INFRAESTRUTUAS EÓLICAS EXISTENTES NO ÁMBITO XEOGRÁFICO DO PROXECTO DO PROXECTO EÓLICO RODICIO II

Non se realizou un estudo sinérxico, aditivo e/ou acumulado da contaminación lumínica total xerada polos numerosos aeroxeradores presentes na área xeográfica do proxecto eólico Rodicio II. Ademais cómpre avaliar o impacto da contaminación lumínica sobre as familias dos núcleos rurais afectados, a avifauna e a liña de costa da

totalidade dos aeroxerradores, posto que non é cuestión baladí pola súa incidencia non só sobre a avifauna senón tamén sobre a cidadanía e os habitantes da área xeográfica afectada.

A iluminación instalarase en todos os casos na parte superior da góndola do aeroxerador. Os aeroxeradores cuxa altura sexa igual ou inferior aos 150 metros non requirirán de luces adicionais intermedias na súa torre.

Aqueles que superen os 150 m de altura deben ter instaladas na torre luces de baixa intensidade Tipo E a distintos niveis. No presente caso os aeroxeradores deberan iluminarse.

Cómpre lembrar o contexto da área xeográfica na que se prevé a súa instalación: á beira da Rede Natura 2000 e con afección significativa e directa sobre ela e con presenza doutros parques eólicos xa instalados e en funcionamento.

O número de luces necesario por nivel dependerá do diámetro exterior do mastro das turbinas eólicas. Os números recomendados para obter a cobertura adecuada e asegurar a visibilidade desde todos os azimuts, son os seguintes:

Diámetro	Elementos luminosos por nivel
6 m o menos	3
6 m a 30 m	4
30 m a 60 m	6
Más de 60 m	8

Espaciado diametral de luces de obstáculos Doc. 9157 OACI, Parte 4, Cap. 14

A iluminación dos aeroxeradores que deban estar iluminados e que pertencen a un mesmo parque eólico, debe estar sincronizada tanto de día como de noite.

Dentro dun parque eólico, toda turbina sensiblemente maior cas da súa contorna deberá iluminarse independentemente da súa posición relativa ao resto.

Así mesmo, a iluminación de parques eólicos próximos (aqueles cuxa distancia entre os aeroxeradores que marcan as extremidades máis próximas entre si dos parques sexa inferior ou igual a 10 km) debe estar sincronizada entre si tanto de día como de noite.

Para conseguir que , tanto a configuración global de a iluminación de parques próximos, como o sincronismo de a iluminación de todos eles sexa coherente, os promotores de parques eólicos de nova construción deberán analizar a súa contorna e establecer os pertinentes acordos con propietarios e explotadores de parques existentes de forma que se coordinen os sincronismos e optimícese as iluminacións dos diferentes elementos para conseguir os necesarios obxectivos de seguridade e minimizar, no posible, o impacto ambiental producido.

Cómpre ter en conta que o proxecto industrial eólico Rodicio prevese instalar nun área xeográfica onde hai máis de 163 aeroxeradores instalados e en funcionamento ou en tramitación. A contaminación lumínica xerada pola multitude de aeroxeradores instalados prevese severa, crítica e permanente durante a vida útil da estación eólica Rodicio II.

VIII.- DEFECTOS DE TRAMITACIÓN NO EXPEDIENTE ADMINISTRATIVO E PREXUIZOS IRREPARABLES PARA AS PERSOAS INTERADAS E AS ASOCIACIÓNS AMBIENTAIS

O CAPITULO II da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, recolle o procedemento de avaliación de impacto ambiental ordinaria para a formulación da declaración de impacto ambiental.

O artigo 37 desta lei establece o mecanismo de consultas ás administracións públicas afectadas e ás persoas interesadas sobre os posibles efectos significativos do proxecto.

Simultaneamente ao trámite de información pública (30 días) o órgano substantivo deberá solicitar os informes preceptivos establecidos no apartado 2 do artigo 37 e que deberán estar debidamente motivado polo organismo emisor.

Unha vez finalizado este prazo, o órgano substantivo (Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais) ten a obrigaón de poñer ao dispor das Administracións Públicas afectadas e das persoas interesadas aquelaoutra información distinta da prevista no apartado 3 que só poida obterse unha vez expirado o período de información pública a que se refire o artigo 36 e que resulte relevante para os efectos da decisión sobre a execución do proxecto.

É dicir, o lexislador estableceu no apartado 5 do artigo 37 o procedemento de audiencia ás Administracións Públicas afectadas e das persoas interesadas, de todos os informes preceptivos emitidos polos organismos.

Desta forma as Administracións Públicas afectadas e o público interesado terá a posibilidade real de participar desde unha fase temperá nos procedementos de toma de decisións ambientais, a cuxo efecto “terá dereito a expresar observacións e opinións, cando estean abertas todas as opcións, á autoridade ou autoridades competentes, antes de que se adopte unha decisión sobre a solicitude de autorización do proxecto.

Resulta evidente a omisión do trámite de posta ao dispor das Administracións Públicas afectadas e das persoas interesadas de todos os informes preceptivos que resultan relevantes para os efectos da decisión sobre a execución do proxecto.

O artigo 76 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas establece que:

1. Os interesados poderán, en calquera momento do procedemento anterior ao trámite de audiencia, aducir alegacións e achegar documentos ou outros elementos de xuízo.

Uns e outros serán tidos en conta polo órgano competente ao redactar a correspondente proposta de resolución.

2. En todo momento poderán os interesados alegar os defectos de tramitación e, en especial, os que supoñan paralización, infracción dos prazos preceptivamente sinalados ou a omisión de trámites que poden ser emendados antes da resolución definitiva do asunto. Ditas alegacións poderán dar lugar, se houber razóns para iso, á esixencia da correspondente responsabilidade disciplinaria.

No presente caso ao longo da tramitación ambiental incorporáronse novos informes e modificacións sen que as persoas interesadas puideran ter a posibilidade do trámite de audiencia.

Á vista do anteriormente exposto, denúncianse os defectos de tramitación do expediente derivado da RESOLUCIÓN do 12 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, outórgase autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción das instalacións relativas ao proxecto do parque eólico Rodicio II, sito nos concellos de Maceda e Montederramo (Ourense) e promovido por Greenalia Wind Power, S.L.U. (IN408A 2020/42), DOG Núm. 87, de 8 de maio de 2023 e SOLICITANDO do órgano substantivo a adopción das medidas administrativas oportunas, ao obxecto de non incorrer deliberadamente na vulneración dos dereitos constitucionais de participación que asisten ás persoas interesadas e sobre todo as entidades ambientais.

IX.- A PREVALENCIA DA PROTECCIÓN AMBIENTAL DA LEI 42/2007, DO 13 DE DECEMBRO, DO PATRIMONIO NATURAL E DA BIODIVERSIDADE

“Artigo 2. Principios.

Son principios que inspiran esta lei:

a) O mantemento dos procesos ecolóxicos esenciais e dos sistemas vitais básicos, apoiando os servizos dos ecosistemas para o benestar humano.

b) A conservación e restauración da biodiversidade e da xeodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. As medidas que se adopten para esa fin terán en conta as esixencias económicas, sociais e culturais, así como, as particularidades rexionais e locais.

c) A utilización ordenada dos recursos para garantir o aproveitamento sostible do patrimonio natural, en particular, das especies e dos ecosistemas, a súa conservación, restauración e mellora e evitar a perda neta de biodiversidade.

d) *A conservación e preservación da variedade, singularidade e beleza dos ecosistemas naturais, da diversidade xeolóxica e da paisaxe (...).*

f) *A prevalencia da protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e os supostos básicos da devandita prevalencia.*

g) *A precaución nas intervencións que poidan afectar a espazos naturais ou especies silvestres”.*

En virtude do anterior,

SOLICITA:

1.- Teña por presentado o recurso de Alzada á RESOLUCIÓN do 12 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, outórgase autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción das instalacións relativas ao proxecto do parque eólico Rodicio II, sito nos concellos de Maceda e Montederramo (Ourense) e promovido por Greenalia Wind Power, S.L.U. (IN408A 2020/42), DOG Núm. 87, de 8 de maio de 2023, por incorrer en infracción normativa e nulidade de pleno dereito derivada dos artigos 47 e 48 da Lei 39/2015, de 1 de outubro. Anúlese por tanto a resolución da autorización administrativa recorrida do parque eólico Rodicio II.

Solicítase a suspensión cautelar urxente da eficacia da RESOLUCIÓN do 12 de abril de 2023, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, outórgase autorización administrativa previa e autorización administrativa de construción das instalacións relativas ao proxecto do parque eólico Rodicio II, sito nos concellos de Maceda e Montederramo (Ourense) e promovido por Greenalia Wind Power, S.L.U. (IN408A 2020/42), DOG Núm. 87, de 8 de maio de 2023, posto que as afeccións ecolóxicas, visuais e paisaxísticas prevense severas e irreversibles. A afección a especies catalogadas como vulnerables e en perigo de extinción tamén se prevé severa, ao igual que aos hábitats prioritarios e de interés comunitario indicados no corpo deste escrito.

Debera avaliarse no seu conxunto a totalidade dos impactos ambientais do conxunto das infraestruturas do proxecto eólico Rodicio II, incluída a liña eléctrica de evacuación. A inclusión dos efectos e impactos das instalacións de evacuación de enerxía e de conexión incrementarían considerablemente a magnitude dos impactos detectados no EsIA, facendo necesario valorar outras alternativas ou implementar novas medidas correctoras.

A Avaliación de Impacto Ambiental de Proxectos é unha técnica que non admite sucedáneos ou substitutos e que, por tanto, debe esixirse de forma íntegra, a fin de non frustrar a súa funcionalidade.

2.- Nas proximidades do proxecto eólico Rodicio II, tamén se localizan o proxecto eólico Fial das Corzas, o proxecto eólico Rebordecho e o proxecto eólico Xesteirón. Non obstante, **na entorna destes hai instalados e en tramitación máis aeroxeradores segundo se puido comprobar nas visitas de campo, no Rexistro eólico de Galicia e no Plan Básico autonómico.**

A elevada saturación de aeroxeradores na zona crea unha barreira crítica para as aves e a biodiversidade, fragmenta os hábitats e xera un importante Feísmo paisaxístico que debera terse en conta polo órgano substantivo. Esta barreira crítica de aeroxeradores obriga ás aves a realizar grandes cambios de roteiros, co consecuente gasto enerxético que iso supón. O aumento de densidade de aeroxeradores xerará un efecto sinérxico, principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna, incompatible coas necesidades destas poboacións. Por outra anda a paisaxe preséntase fragmentada con un elevado grao de aeroxeradores susceptibles de producir feísmo paisaxístico.

Non deberan instalarse máis infraestruturas deste tipo nun área xeográfica que se caracteriza precisamente pola elevada concentración e densidade de aeroxeradores e liñas eléctricas.

Por outra banda, e como xa resultou acreditado, as infraestruturas do proxecto industrial eólico afectan a hábitats prioritarios e de interés comunitario, producindo afeccións severas e irreversibles para estes.

Cómpre ter en conta a Directiva 92/43/CEE, relativa á Conservación de Hábitats Naturais e da Fauna e Flora Silvestres que indica:

“Artigo 2 1. A presente Directiva ten por obxecto contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado. 2. As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario”.

Cómpre lembrar a obriga normativa de manter os hábitats de interese comunitario nun estado de conservación favorable, o que resulta incompatible coa súa afección irreversible ou eliminación como se prevé no proxecto industrial eólico Rodicio II.

As infraestruturas prevense instalar nun área xeográfica con unha presión eólica excesiva. A contaminación lumínica do conxunto prevese severa para áreas de alto valor ambiental como a Rede Natura 2000 e outras como a Reserva da Biosfera “Ribeira Sacra e Serras do Oribio e Courel”:

1.	CÓDIGO	ES1130002	MACIZO CENTRAL
2.	CÓDIGO	ES1130003	BIDUEIRAL DE MONTEDERAMO
3.	CÓDIGO	ES1120014	CANÓN DO SIL
4.	CÓDIGO	ES1130005	RÍO TÁMEGA
5.	CÓDIGO	ES0000436	A LIMIA
6.	CÓDIGO	ES1120001	ANCARES – COUREL
7.	RESERVA DA BIOSFERA		Ribeira Sacra e Serras do Oribio e Courel

A SENTENCIA: 00311/2020, de 11 de decembro de 2020 do TSXG (PROCEDIMENTO ORDINARIO nº 0007342 /2019) indica ao efecto: *"O impulso da enerxía eólica debe planificarse evitando toda posíbel interferencia para a ampliación da Rede Natura, salvando o impacto visual dos parques eólicos nas proximidades do Lugar de Importancia Comunitaria (LIC), sen que poidan situarse os parques eólicos e logo pretender ampliar a Rede Natura cando as especies a protexer non entenden de planeamentos ou fronteiras, polo que as zonas ecoloxicamente relevantes deben obter unha protección íntegra, sen que poda haber espazos protexidos rodeados de muíños".*

A elevada saturación de aeroxeradores na zona crea unha barreira crítica para as aves e a biodiversidade, fragmenta os hábitats e xera un importante feísmo paisaxístico que debera terse en conta polo órgano substantivo. Esta barreira crítica de aeroxeradores obriga ás aves a realizar grandes cambios de roteiros, co consecuente gasto enerxético que iso supón. O aumento de densidade de aeroxeradores xerará un efecto sinérxico, principalmente de tipo baleiro e/ou barreira sobre a avifauna, incompatible coas necesidades destas poboacións. Por outra anda a paisaxe preséntase fragmentada con un elevado grao de aeroxeradores susceptibles de producir feísmo paisaxístico.

A afección visual e paisaxística do proxecto e das súas instalacións de evacuación prevense severas e permanentes no tempo durante a vida útil das mesmas afectando á descontextualización do patrimonio cultural como sucede co Ben de Interese Cultural Mosteiro de Montederramo.

Debéranse ter en conta percepcións e preocupacións da poboación antes da instalación das turbinas, o que non foi o caso. Durante as visitas de campo constatouse unha seria preocupación veciñal ao respecto. Por outra banda, non se avaliou de forma adecuada o impacto xerado polo ruído dos aeroxeradores e o impacto visual e paisaxístico destes sobre a avifauna.

3.- Destaca a particular afección das infraestruturas do proxecto eólico Rodicio II ás seguintes especies catalogadas como vulnerable e en perigo de extinción:

1. Rana iberica (vulnerabe)
2. Milvus milvus (en perigo de extinción)

3. Circus cyaneus (vulnerable)
4. Circus pygargus (vulnerable)
5. Luscinia svecica (vulnerable)
6. Perdix perdix subsp. hispaniensis (vulnerable)
7. Gallinago gallinago (en perigo de extinción)
8. Solopax rusticola (vulnerable)
9. Vanellus vanellus (en perigo de extinción)
10. Galemys pyrenaicus (vulnerable)
11. Aquila chrysaetos (en perigo de extinción)

Especies protexidas e catalogadas como vulnerables polo Decreto 88/2007, do 19 de abril, polo que se regula o Catálogo Galego de Especies Ameazadas (modificado polo Decreto 167/2011, de 4 de agosto).

O proxecto eólico Rodicio II afecta á zona de campeo da águia real, tal e como se puido constatar durante os traballos de campo (localización da área de campeo Código da Cuadrícula:10kmE288N229). Ademais, nos traballos de campo tamén se detectou a presenza da especie de flora en perigo de extinción Eryngium viviparum ((localización da área de campeo Código da Cuadrícula:10kmE288N229).

Destaca a afección severa a numerosas especies recollidas na Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial (LESRPE), destacando entre elas o Circus pygargus, catalogado vulnerable no Catálogo Galego de Especies Ameazadas, tanto polo número de observacións rexistradas como pola súa vulnerabilidade fronte a aeroxeradores e tendidos eléctricos.

As infraestruturas do proxecto eólico Rodicio II afectarán de forma severa aos hábitats e ás especies catalogadas e en perigo de extinción limitando o súa expansión.

A realización ou execución de calquera plan, programa ou proxecto que poida afectar de forma apreciable a especies incluídas nos anexos II ou IV da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, que fosen catalogadas, no ámbito estatal ou autonómico, como en perigo de extinción unicamente poderase levar a cabo cando, en ausencia doutras alternativas, concorran causas relacionadas coa saúde humana e a seguridade pública, as relativas a consecuencias positivas de primordial importancia para o medio ambiente ou outras razóns imperiosas de interese público de primeira orde.

Non se avaliou suficientemente o impacto xerado polo cúmulo da totalidade das infraestruturas, en particular a contaminación lumínica que se vai a derivar para a avifauna e que habita as numerosas zonas húmedas que existen na contorna.

Reiterar que a perda do chan fértil é unha cuestión severa e relevante desde o punto de vista ambiental. Nacións Unidas, a través da FAO, alerta que levamos anos perdendo chan fértil, poñendo en risco a seguridade alimentaria. E a Axencia Europea de Medio prevé que o cambio climático acelerará os procesos de desertificación.

A fertilidade dos chans tarda séculos en recuperarse. O chan é un recurso non renovable e finito. O paradigma das enerxías supostamente renovables é precisamente que non o son tanto como parece. No presente caso, centos de hectáreas de chan fértil van a ser eliminadas para instalar as infraestruturas dos proxectos eólicos Rodicio II, Fial das Corzas, Rebordechao, Xesteirón...

Calquer medida preventiva ou correctora non aceleraría a recuperación dos chans fértiles en séculos. Polo tanto, os proxectos industriais non son viables desde o punto de vista ambiental.

4.- Os proxectos eliminan a funcionalidade actual e potencial das vías pecuarias ou camiños tradicionais e non ten en conta A IMPORTANCIA DA REDE DE CAMIÑOS E VÍAS PECUARIAS COMO CORREDORES ECOLÓXICOS ESENCIAIS PARA A MIGRACIÓN, A DISTRIBUCIÓN XEOGRÁFICAS E O INTERCAMBIO XENÉTICO DAS ESPECIES SILVESTRES.

Cómpre ter en conta que varios “vieiros a acondicionar” do proxecto desempeñan arestora unha función ambiental como carreiros e corredores ecolóxicos, esenciais estes para o intercambio xenético e o fluxo das especies.

5.- Ao abeiro do Convenio Europeo da Paisaxe, en vigor o 1 de marzo de 2004, e que España ratificou o citado Convenio o 26 de novembro de 2007 (BOE de 5/02/2008), o papel do dereito non é recoñecer e protexer un valor ou unha beleza paisaxística particulares; o que o dereito debe recoñecer en primeiro lugar e, por conseguinte protexer, é un valor complexo: a necesidade de toda a cidadanía de establecer unha relación sensible co territorio, de beneficiarse desta relación e de participar na determinación das características formais dos lugares que habitan ou frecuentan. Ninguén, incluída a promotora deste proxecto e as Administracións públicas teñen dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan. E no presente caso constátase un rexeitamento social ao proxecto eólico Rodicio II e aos demais parques eólicos xa existentes ou en tramitación na área xeográfica de afección deste proxecto e as liñas de evacuación existentes e en tramitación na mesma área xeográfica. Non se pode transformar unilateralmente por mor do interese dunha empresa as paisaxes agrarias, culturais e forestais e o medio de vida das familias en paisaxes industriais e polígonos eólicos que só benefician a empresas como é o presente caso.

Véxase o documento INFORME DA COMISIÓN TÉCNICA TEMPORAL SOBRE ENERXÍA EÓLICA E PAISAXES CULTURAIS EN GALICIA: <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=443777>

Véxase: “Efectos de los parques eólicos e instalaciones eléctricas asociadas sobre la salud”.

<https://aliente.org/efectos-eolica-salud>

6.- Debera abrirse previamente un proceso público participativo, onde con carácter previo, a cidadanía afectada e o público poidan participar na localización do proxecto eólico Rodicio II e a súa infraestrutura común de evacuación aos efectos paisaxísticos, de saúde e de benestar. Cómpre ter en conta que o Convenio europeo da Paisaxe indica que os obxectivos de calidade paisaxística determínanos a Administración, en base ás aspiracións da cidadanía, e non en base ás aspiracións dunha mercantil promotora que actua no mercado con ánimo de lucro. Polo tanto, estase a obviar a participación pública nun instrumento de ordenación do territorio tan importante e con tanta afección como é este proxecto industrial.

Os impactos visuais e paisaxísticos dos aerogeradores do proxecto eólico Santuario prevense severos, críticos e permanentes no tempo durante a vida da estación eólica. O impacto sobre as áreas catalogadas como Áreas de Especial Interese Paisaxístico (AEIP) é severo e irreversible, en particular para:

áreas catalogadas:

- 1) AEIP_04_02 Mosteiro de Montederramo
- 2) AEIP_02_06 Alto de San Mamede-Biudeiral de Montederramo
- 3) AEIP_02_07 Río Edreira e Queixa
- 4) AEIP_02_08 Serra da Queixa
- 5) AEIP_04_01 Castelo de Maceda
- 6) AEIP_05_03 Ribeira Sacra
- 7) AEIP_02_01 Val do Río Navea
- 8) AEIP_05_12 San Pedro de Rocas
- 9) AEIP_05_13 Soutos da Teixeira e Fervenza do Cachón
- 10) AEIP_02_05 Val dos Faraóns

A afección visual e paisaxística esténdese a elementos do patrimonio cultural producindo a súa descontextualización como:

- 1) Mosteiro de San Estevo de Ribas de Sil
- 2) Mosteiro de Sta. Cristina
- 3) Mosteiro de Sta. María de Montederramo
- 4) Mosteiro de San Pedro de Rocas

5) Mosteiro de Sta. M ^a . De Xunqueira de Espadañedo	9) PR-G 138 Rota Val do Glaciar de Prada
6) Casas da Neve ou Neveiros de Cabeza de Meda - RIBEIRA SACRA	10) Ruta Val do Río Conso
7) Ruta Porta do Canón do Sil	11) Ruta Conexión Vilariño de Conso-Viana do Bolo
8) PR-G 157 Roteiro Augas Mestas – Doade	12) PR-G 137 Rota dos Soutos de Cesuris

O impacto visual e paisaxístico para as Áreas de Especial Interés Paisaxístico catalogas é severo, crítico e permanente durante a vida útil das estacións eólicas Rodicio II, Fial das Corzas, Xesteirón, Rebordechao. Existe un risco severo e previsible da perda da súa funcionalidade paisaxística derivada da acumulación de aeroxeradores en torno aos espazos catalogados e a xeración de Feísmo paisaxístico.

7.- Deberan someter a exposición pública a documentación ambiental dos proxectos eólicos no seu conxunto, incluída a liña de evacuación e demais infraestruturas asociadas de conexión, para non diluir ou reducir os impactos do conxunto e así facilitar a participación da cidadanía na análise dos impactos globais do conxunto, sobre todo de cara a analizar o impacto paisaxístico e garantir a existencia de corredores ecolóxicos.

A excesiva fragmentación dos ecosistemas e a falla de avaliación do impacto sobre o lobo ibérico afecta de forma severa ao seu hábitat, tendo en conta que o lobo atópase estritamente protexida. A corta de matogueira que se leva a cabo nas obras de construción dos parques afecta aos puntos de encame e puntos de encontro da especie. Tras a Orde TED/980/2021, do 20 de setembro, pola que se modifica o Anexo do Real Decreto 139/2011, do 4 de febreiro, para o desenvolvemento da Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial e do Catálogo Español de Especies Ameazadas, todas as poboacións de lobo (*Canis lupus*) están incluídos na “Listaxe de Especies Silvestres en Réxime de Protección Especial” recollido no Real Decreto 139/2011.

Ademais da afección a especies vulnerables e en perigo de extinción, existe unha afección severa a hábitats prioritarios e de interés comunitario. Existe a obriga de manter estes últimos nun estado de conservación favorable.

8.- A fragmentación excesiva dos hábitats e a falla de garantía da conectividade ecolóxica e a necesaria permeabilidade destes, unida aos efectos barreira derivados das gabias, dos vieiros e das plataformas eólicas, implica un risco e un prexuízo para a integridade do espazo e a conservación das especies.

Por outra banda, a necesaria coherencia da Rede Natura 2000 obriga a preservar non só a conectividade lonxitudinal dos cauces da área de actuación senón tamen a conectividade ecolóxica transversal das brañas e lagoas ubicadas na área de afección do proxecto.

A densidade das infraestruturas eólicas existentes e previstas na área de implantación dos proxectos descritos implica un risco claro de xerar “illas biolóxicas”, derivado da fragmentación excesiva dos hábitats e sin garantir a necesaria permeabilidade ecolóxica.

8.- A IMPORTANCIA DA LEI 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia, os MONTES COMO RESERVORIOS E DEPÓSITOS DE FIXACIÓN DE CARBONO e a FUNCIÓN SOCIAL DO MONTE foi obviada na tramitación ambiental do proxecto eólico Rodicio II e os parques eólicos en tramitación na área de afección destes.

Os montes, independentemente da súa titularidade, desempeñan unha función social relevante, tanto como fonte de recursos naturais e sustento de actividades económicas como por ser provedores de múltiples servizos ambientais, entre eles, de protección do chan e do ciclo hidrolóxico; de fixación do carbono atmosférico; de depósito da diversidade biolóxica e como elementos fundamentais da conectividade ecolóxica e da paisaxe.

O recoñecemento destes recursos e externalidades, dos que toda a sociedade beneficiase, obriga ás Administracións públicas a velar en todos os casos pola súa conservación, protección, restauración, mellora e ordenado aproveitamento.

As cimentacións dos parques eólicos, a construción e acondicionamento de viais, a insalación de gabias de cableado, a proxección das liñas de evacuación cos respectivos puntos de apoio e accesos aos mesmos, xunto coa remoción de toneladas de terra prevista para a súa implantación, altera de forma irreversible a cuberta vexetal e os recursos hídricos, producindo erosión da cuberta vexetal e a medio e longo prazo desertificación da área afectada, xa que a perda da cuberta vexetal e dos humedais convirte aos chans en recurso natural non renovable e finito que perde a súa funcionalidade e aptitude agrícola, gandeira e forestal actual de xeito irreversible. O mesmo sucede cos

humedais e os terreos ribeiregos aos cauces, coa conseguinte afección á necesaria conectividade ecolóxica e a necesaria permeabilidade dos ecosistemas e dos hábitats.

O desenvolvemento eólico non consegue axudar no desenvolvemento económico das comunidades rurais afectadas, mentres que o aproveitamento forestal que se ve ameazado co desenvolvemento eólico supón unha axuda económica importantísima nas economías familiares.

Nas ribeiras dos ríos e en pequenos bosquetes illados consérvanse masas de vexetación autóctona, principalmente carballos, freixos, ameneiros e salgueiros.

Non debería argumentarse a necesidade de instalar parques eólicos en beneficio do medio ambiente perxudicando algo que actualmente está realizando de forma activa unha labor protectora do solo, da biodiversidade e ademais mitigando o cambio climático.

A proliferación de parques eólicos nos municipios afectados e contorna, co conseguinte impacto paisaxístico e medio ambiental, inciden directamente nas posibles oportunidades dos municipios afectados para conseguir loitar contra o despoboamento rural.

Ninguén nin ningún poder público ou Administración ten dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe, protexido polo Convenio europeo da Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan.

Neste caso debe considerarse a actividade eólica como un uso incompatible e prohibido en relación a capacidade de produción forestal e vocación tradicional dos terreos nos que se asientan as explotacións forestais e os prexuízos irreversibles para os humedais presentes e afectados polas infraestruturas do proxecto eólico Badulaque e os parques eólicos asociados que afecta de forma significativa e irreversible á conectividade ecolóxica dos ecosistemas.

9.- O trámite ambiental levado a cabo na tramitación do proxecto eólico Rodicio II non permitiu valorar a importancia da zonificación da conectividade ecolóxica estrutural como variable transcendental para coñecer o grao de facilidade ou dificultade que un espazo natural posúe para albergar as interrelacións da biodiversidade.

Analizada a documentación ambiental das infraestruturas detéctase que a metodoloxía empregada non permitiu definir as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural da área xeográfica de implantación dos proxectos.

Non se determinou o índice de fragmentación dos ecosistemas e polo tanto non se puido establecer o grao de conectividade/criticidade.

Non se estableceron as áreas críticas de conectividade ecolóxica estrutural. Nesta relación un maior grao de criticidade conleva a un menor grao de conectividade ecolóxica estrutural.

Á vista do elevado número de parques xa instalados e os que están a ser obxecto de tramitación débese avaliar os impactos acumulados, sinérxicos e globais de todas as infraestruturas, e máis tendo en conta que non se está a facer un seguimento ambiental do Plan Sectorial eólico de Galicia, e polo tanto non se dispoñen de datos ao respecto.

Por outra banda non se permite o acceso aos estudos de colisión e electrocución da avifauna actualizados dos que dispoña o órgano ambiental tanto con respecto aos parques eólicos como ás liñas de media e alta tensión e nos que se basean as mercantiles promotoras para facer as súas previsións, xa que logo, todo indica que desde a elaboración dun estudo realizado por Arcea no ano 2009 pola Xunta de Galicia non se volveron a actualizar os datos, os estudos ou informes, pese a avalancha de parques eólicos e instalacións de evacuación que se están a tramitar. O mesmo se pide en relación cos estudos de quirópteros.

É necesario considerar ademais que a iluminación dos aeroxeradores presenta moitas outras problemáticas sociais, xerando molestias a distintos niveis á poboación circundante a nivel de saúde pública e conferindo á paisaxe «unha imaxe de desasosego». Doutra banda, organizacións de referencia como SEO/Birdlife alertaron que as luces e escintileos luminosos provenientes dos xeradores alteran os ciclos naturais de moitos seres vivos durante o período nocturno e as súas pautas de comportamento ao modificar os seus ritmos circadianos, chegando a desorientar ás

aves e certos anfibios nos seus procesos migratorios. Ademais cómpre ter en conta os impactos das turbinas sobre a Serra de San Mamede, de gran importancia ornitolóxica e o Macizo Central.

10.- Ao longo da tramitación ambiental do procedemento relativo ao proxecto eólico Rodicio II foron realizándose modificacións deste e incorporándose informes novos ao expediente, que deberan ser sometidos ao trámite de audiencia das persoas interesadas, en particular as organizacións ambientais. Por outra banda, foron eliminándose posicións de aeroxeradores e realizándose outras modificacións das infraestruturas que non aparecen debidamente indicadas mediante as coordenadas de posición nin na Declaración de impacto ambiental nin na resolución de autorización do proxecto industrial eólico Rodicio II, xerándose unha importante falla de información ambiental e inseguridade xurídica para as persoas interesadas. Ademais, tendo en conta as dimensión do proxecto, o elevado número de aeroxeradores e a incidencia visual e paisaxística derivada das súas dimensións, o seu descoñecemento non é cuestión baladí. Tanto a Lei 39/2015, de 1 de outubro como o Convenio de Aarhus recolle a importancia do trámite de audiencia ás persoas interesadas como a necesidade de favorecer a participación pública na toma de decisións relativas ao medio ambiente. No tocante ao trámite de audiencia ás persoas interesadas debera ter lugar, posto que ao longo da tramitación ambiental fóronse incorporando informes e modificacións do proxecto que as persoas interesadas deberan coñecer antes da resolución do procedemento e por conseguinte antes da autorización do proxecto industrial eólico Rodicio II.

Montederramo, 17 de maio de 2023

Asdo.- _____